

Adjatok hálát az Úrnak,
mert jó,
mert irgalma örökkévaló!
Áldjátok az istenek Istenét,
mert irgalma örökkévaló!
Zsolt 136, 1–2

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXXI. évf. 47. • (4029.)
2025. november 23. • Ára 445 Ft

Ami a viharban is megtart Lehorgonyozva Jézus mellett az idei Forrásponton

Fotó: Merényi Zita

„A remény zarándokai”, közel négyezren, a budapesti MTK Sportparkban találkoztak november 15-én, a Forráspont ifjúsági eseményen, melyet a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Ifjúsági Bizottsága rendezett 15–30 év közötti fiatalok számára.

Remélem – ez volt a hetedik alkalommal megszervezett idei találkozó jelszava. Ebben a szóban egész életünk lényege benne van. De mi a remény? Mi adhat reményt, és hol találhatjuk meg? A délután folyamán ezeket a kérdéseket járták körül a résztvevők. Az esemény Vizy Márton vezetésével, a Forráspont Band zenés dicsőítésével kezdődött, majd tanúságtételek következtek.

A házigazdák, Kálnoky Kati és Fogarasi Botond először a húszéves Forczek Krisztinát szólították színpadra, aki óvodapedagógus-hallgató az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen. Keresztény családban él szüleivel és két testvérel. Tizenéves korában interne-

tes zaklatás áldozata lett. A gimnáziumi éveit alatt – a covid-járvány idején – a bezártság, az elszigetelődés miatt nagyon egyedül érezte magát, és párt akar találni az interneten, hogy enyhítse magányát. De találkozásai sorra kudarcba fulladtak. Így emlékszik vissza erre: „Könnyű prédája lettem a fiúknak, akik visszaéltek a magánytól való félelemmel, alá is rendeltem magam nekik teljesen, és nem épp a keresztény erkölcs vezérelt ekkor.” Tizenöt évesen szexuális bántalmazás érte, ami után még nyolc kapcsolata volt. Barátai, ismerősei elfordultak tőle, az öngyilkosság gondolatával foglalkozott, vagdos-ta magát, teljesen értelmetlennek érezte az életét. Kérdések gyötörték: „Miért vagyok itt? Miért engedi ezt nekem Isten? Miért hagy engem teljesen egyedül?” Kiközösítetten, elítélten nagyon távolinak érezte Istent, aki ekkor egy éjszaka megszólította őt. Ráébresztette arra, hogy nincs senki vagy semmi, ami miatt véget kellene vetnie az életének, mert még küldetése van a világban.

(Folytatás a 3. oldalon)

Átalakul az Új Ember!

Advent első vasárnapjától, az egyházi év kezdetétől nyolcvanéves hetilapunk megújult külsővel jelenik meg.

Nényei Pál
József Attiláról
Klebsberg Kunó 150
Chiovini Ferenc freskótérve
Film: Frankenstein

Szeretnénk a föld sója lenni

Fiatalok találkoztak Erdő Péter bíboros, prímással a szinodalitás jegyében a Párbeszéd Házában

A Szent Ignác Kollégium szinodalitás projektje keretében hívták meg november 10-én a budapesti Párbeszéd Házába a fiatalokat, hogy Erdő Péter bíboros, prímás vezetésével együtt gondolkojanak arról, hogyan lehetnek a „föld sója, a világ világossága”. Hetven közösség fiatal képviselője tett tanúságot: fontos nekik Egyházuk, készek építésében aktívan részt venni.

Tizenkét asztalnál foglaltak helyet a fiatalok a Párbeszéd Háza nagytermében, online pedig Egerből, Pécsről és Miskolcra is sokan követték a rendezvényt. Azért gyűltek össze, hogy együtt gondolkojanak a szinodalitás szellemében. Pecze Zsombor, a Szent Ignác Kollégium szinodalitás projektcapatának vezetője köszöntötte a résztvevőket.

(Folytatás a 6. oldalon)

Angyalbatyu

Elindult a Katolikus Karitászs országos ajándékgyűjtési akciója

Tegyél csodát karácsonykor – készíts Angyalbatyut! A Katolikus Karitászs idén is megrendezi országos ajándékgyűjtő akcióját, amelynek keretében december 16-ig nehéz sorsú gyermekeknek gyűjtenek karácsonyi ajándécsomagokat. Az alábbiakban a segélyszervezet honlapján közzétett felhívást olvashatják.

(Folytatás a 6. oldalon)

A máltai szellem a professzionalizmus mögött

Szabadhegy Kristóf újabb ciklusát kezdi a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének élén

Újabb három évre bizalmat kapott a rend tagságától Szabadhegy Kristóf, a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének elnöke. Véleménye szerint a következő időszak különösen nagy felelősséggel jár, Kozma Imre atya halála után ugyanis új korszakába lépett a szeretetszolgálat, miközben a máltai közösségnek továbbra is a kilencszáz éves karizma – a hit védelme és a rászorulóknak megsegítése – szellemében kell helytállnia. A rend vezetőjével az újabb kihívásokról, a nemzetközi máltai együttműködésről és a magyar karitatív élet átalakulásáról beszélgettünk.

(Folytatás a 9. oldalon)

Nyolcvanéves az

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünnepeelve cikksorozatot indítottunk, az elmúlt évtizedek írásainak legjavából válogatva.

(A sorozat következő részét a 12. oldalon olvashatják)

ISSN 0133-1205

2 5 0 4 7

9 770133 120548

A feltámadt Jézus válasza szívünk legmélyebb kérdéseire

Október 15-én délelőtt a Szentatya a Szent Péter téren tartotta az általános kihallgatást, amelynek keretében folytatta a Jézus Krisztus, a mi reménységünk című jubileumi katekézissorozatát, és egy új alsorozatot kezdett Krisztus feltámadása és a mai világ kihívásai címmel. Olasz nyelvű mai beszédének témája: a Feltámadott, az emberi remény élő forrása. A Szentatya más nyelveken is összefoglalta katekéziséit, üdvözölte a jelen lévő híveket. Az általános kihallgatás a Miatyánk elimádkozásával és az apostoli áldással zárult. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

kedvetlenséget. Állandóan elfoglaltak vagyunk, célokat tűzünk ki magunk elé, és olykor kiváló, rendkívüli eredményeket érünk el. Máskor viszont elakadunk, bizonytalanságban maradunk, várjuk a sikereket és elismeréseket, de azok késnek vagy egyáltalán nem jönnek. Egyszóval paradox helyzetben vagyunk: szeretnénk boldogok lenni, mégis nagyon nehéz elérni, hogy folyamatosan, árnyékok nélkül azok legyünk. Szembesülünk korlátainkkal, ugyanakkor elfojthatatlan vágyat érzünk, hogy meghaladjuk őket. Szívünk mélyén érezzük, hogy mindig hiányzik valami.

Valójában nem a hiányra, hanem a teljességre lettünk teremtve, hogy örömteli, bőséges életben legyen részünk – ahogy Jézus mondja János

evangéliumában (vö. Jn 10,10). Szívünk e mélységes vágya nem a szerepben, nem a hatalomban vagy a birtoklásban talál végső válaszra, hanem abban a bizonyosságban, hogy van valaki, aki kezességet vállal emberlétünk eme belső törekvéseért; abban a tudatban, hogy ez a várakozás nem marad beteljesületlen vagy hiábavaló. Ez a bizonyosság a remény. Ez nem azt jelenti, hogy egyszerűen optimistán kell gondolkodnunk: az optimizmus gyakran csalódáshoz vezet, várakozásainkat szertefoszlatni látja, a remény viszont úgy ígér, hogy megtartja ígérteit.

Testvéreim, a feltámadt Jézus a beteljesedés záloga! Ő az a forrás, amely oltja szomjunkt: a teljesség iránti végtelen szomjúságot, ame-

lyet a Szentlélek kelt a szívünkben. Krisztus feltámadása ugyanis nem pusztán egy mozzanat az emberi történelemben, hanem az az esemény, amely belülről átalakította azt. Gondoljunk egy forrásra! Mi jellemzi? Oltja a szomjat és felfrissíti az élőlényeket, öntözi a földet és a növényeket, termékenyíti és élővé teszi azt, ami különben száraz maradna. Felüldíti a fát, a vádort, a friss oázis örömeivel megajándékozza. A forrás ingyenes ajándék a természetnek, az élőlényeknek és az embereknek. Víz nélkül nem lehet élni.

A Feltámadott az élő forrás, amely soha el nem apad és meg nem változik. Mindig tiszta marad, kész arra, hogy bárki olthassa szomját belőle. Minél inkább megízleljük Isten misztériumát, annál erősebben vonz bennünket, anélkül, hogy valaha is teljesen eltelnénk vele. Szent Ágoston a Vallomások tizedik könyvében pontosan ezt a szívünkben élő, kiolt-hatatlan vágyakozást ragadja meg, és híres szépségimnuszában így fejezi ki: „Illatoztál, lélegeztem, és sóhajtok utánad, ízleltelek, és most éheznek és szomjazok; hozzáam értél, és én fölizottam békédre áhítozva” (X, 27, 38).

Feltámadásával Jézus örök életforrást biztosított számunkra: ő az Élő (vö. Jel 1,18), az életszerető, aki minden halált legyőzött. Ezért képes arra, hogy földi utunk során felüldítsen bennünket, az örökkévalóságban pedig tökéletes nyugalmat biztosítson számunkra. Egyedül a halálon átment és feltámadt Jézus tud válaszolni szí-

vünk legmélyebb kérdéseire: valóban van számunkra végcél? Van értelme életünknek? És miként nyerhet megváltást sok ártatlan ember szenvedése?

A feltámadt Jézus nem „felülről” küld választ, hanem társunkká szegődik ezen a gyakran fáradtságos, fájdalmas, titokzatos úton. Csak ő tudja megtölteni üres kulacsunkat, amikor szomjúságunk elviselhetetlenné válik. És ő a célja is annak az útnak, amelyen haladunk. Az ő szeretete nélkül életünk céltalan bolyongássá válna, tragikus tévedéssé, amely elhibázza végső rendeltetését. Törekény lények vagyunk. A tévedés embervoltunk része, bűn okozta seb, amely eleséshez, feladáshoz és kétségbeeséshez vezet. A feltámadás viszont azt jelenti, hogy felkelünk, talpra állunk. A Feltámadott biztosítja a megérkezést: hazavezet, oda, ahol várnak, szeretnek és üdvözítenek bennünket.

Vele együtt járni annak megtagasztalását jelenti, hogy mindenek ellenére hordoznak bennünket, hogy felüldülést és erőt kapunk a megpróbáltatások és nehézségek közepette is, amelyek súlyos kövekként fenyegetnek azzal, hogy megakasztják vagy eltérítik életünk útját. Szeret-e, amelyek súlyos kövekként fenyegetnek azzal, hogy megakasztják vagy eltérítik életünk útját. Szeret-e, Krisztus feltámadásából fakad az a remény, amely már most megízlelteti velünk – az élet fáradalmait ellenére is – a mély és örömteli békét: azt a békét, amelyet csak ő tud megadni – a végén, vég nélkül.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Az Ökumenikus Charta megújult változata

Újabb történelmi lépés a keresztények egysége felé: az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (Council of European Bishops' Conferences – CCEE) és az Európai Egyházak Konferenciája (Conference of European Churches – CEC) képviselői november 5-én Rómában jóváhagyták a Charta Oecumenica módosított verzióját, amit november 6-án mutattak be XIV. Leó pápának.

A dokumentum fontos mérföldkő az európai egyházak ökumenikus útján: megújítja az elkötelezettségüket, hogy együtt haladjanak tovább a párbeszéd, a kölcsönös megértés és a közös tanúságtétel útján, és ezáltal együtt adjanak választ korunk kihívásaira. Az aláíró felek, Nikitas thýateirai és nagy-britanniai görög ortodox érsek, a CEC elnöke, illetve Gintaras Grušas vilniusi érsek, a CCEE elnöke megerősítette, hogy megújult elkötelezettséggel kívánják a jövőben is hídakat építeni az európai egyházak között.

„A Charta Oecumenica a lelkiismerethez fordul, és együttműködésre szólít fel – mondta Nikitas érsek. – Egymás iránti, egyházaként való elkötelezettségünk nem elvont fogalom – hanem a közös hitre épül, amelyet fájdalom, meg-

osztottság és remény közepette élünk meg. A darabjaira hullott, szekularizált Európában a Charta arra ösztönöz minket, hogy fedezzük fel újra közösségünk erejét és küldetésünk sürgető mivoltát. Együtt kell hirdetnünk az evangéliumot, védelmezni az emberi méltóságot, és együtt kell tennünk az igazságosságért, a békéért és a teremtésvédelemért. Ez az ökumenikus hivatásunk – nemcsak beszélni az egységről, hanem meg is élni azt.” Gintaras Grušas érsek hangsúlyozta, hogy a Chartát az európai történelem egy kulcsfontosságú időszakában vizsgálták felül és adták ki újra. „Egyházaink feladata, hogy az egység és a remény jelei legyünk – ne csu-

technológiák jelentette etikai problémákra. Emlékeztet rá, hogy alázatosan menjünk az úton, hogy nézzünk szembe a múltbeli kudarcokkal, és hozzuk létre a gyógyulást és a kien-gesztelődés tereit. Felhív arra is, hogy halljuk meg a fiatalok hangját, és vonjuk be őket az előttünk álló út alakításába. Erősebbek vagyunk, ha összefogunk.”

Az eredeti dokumentumot 2001-ben írták alá, azóta az ökumenikus együttműködés alapszövegének számít a kontinensen. A most frissített változat, amelyet a Niceai Zsinat 1700. évfordulója alkalmából adtak ki, tükrözi Európa változó társadalmi, lelki és ökológiai képét. Foglalkozik

szükségessége, valamint a zsidó és muszlim közösségekkel való kapcsolatok elmélyítése.

A dokumentum keresztény szemszögből is reflektál az új technológiák etikai dimenzióira, és kiemeli a fiatalok aktív közreműködő és vezető szerepét az ökumenizmusban. Különösen is hangsúlyt fektetnek arra a törekvésekre, hogy a nyilvánosságban egységes keresztény hangot képviseljenek, amely az együttérzésen, az igazságosságon és az Európa jövőjéért érzett közös felelősségen alapul. A módosított Charta az alázat és a remény lelkületében néz szembe a múlt seibeivel és az intézményi kudarcokkal. Megújítja felhívását a sebek gyógyítására, a felelősségvállalásra, a változásra, arra buzdítva a keresztényeket, hogy konkrét tettekben és tanúságtételben éljék meg az egységet.

A Charta új változata széles körű és inkluzív konzultációs folyamat eredményeként jött létre, amelybe bevonták az egyházakat, a püspöki konferenciákat és az ökumenikus szervezeteiket Európa-szerte és azon túl. Noha nem rendelkezik jogi vagy doktrinális hatállyal, ereje az egyházak morális és spirituális elkötelezettségében rejlik, hogy a dokumentumban foglaltakat szabadon és a helyi viszonyokhoz igazodva fogadják el és hajtsák végre. Az egyházakat arra ösztön-

zik, hogy integrálják a Chartát istentiszteleteikbe, a teológiai tanulmányokba, az egyházközi párbeszédbe és közösségi életükbe. A Chartát olyan élő forrásnak szánták, amely elősegíti az ökumenikus együttműködés és a közös küldetés kultúráját – a helyi szinttől a kontinentális szintig.

* Magyar részről Német László bíboros, belgrádi érsek, a CCEE alelnöke, illetve Fischl Vilmos, a CCEE-CEC-vegyesbizottság tagja, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) főtákará, evangélikus lelkész vett részt az eseményen, amelyen megújították a katolikus, protestáns, anglikán és ortodox egyházak együttműködéséről szóló dokumentumot. A november 5-én aláírt dokumentumot másnap mutatták be magánkihallgatás keretében Leó pápának. Az eredeti Ökumenikus Chartát 2001. április 22-én hagyták jóvá Strasbourg-

ban, ezt követően írták alá a Magyar Katolikus Egyház, valamint a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) tag egyházainak vezetői.

A dokumentumot Seregély István, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke; Bölskei Gusztáv püspök, a református egyház zsinatanak lelkes elnöke; Szabik Imre evangélikus elnök-püspök; Mészáros Kálmán baptista egyházelnök; Csernák István metodista szuperintendens; a román ortodox egyház részéről Sofronie püspök; Kalota József, a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarkátus Magyarországi Exarchátusának érseki vikáriusa, valamint a bolgár ortodox egyház képviselőjében Stefan Mamakov lelkész látta el kézjeggyel 2001-ben.

Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás és fotó: CCEE.eu; Vatican News

pán szavakban, hanem tetteinkben is. A Charta eszközöként ad kezünkbe, hogy közösen tudjunk reagálni a háborúk, a kitelepítések seibeire, az új

napjaink sürgető szükségleteivel – ilyenek a béke és a megbékélés keresése, a migránsok tudjunk reagálni a háborúk, a menekültek befogadása, a teremtés védelmének sürgető

(Folytatás az 1. oldalról)

Nagy segítséget jelentett neki, hogy a gondviselés által 2022-ben megismerte azokat a katolikus közösségeket – a Váci Egyházmegyei Ifjúsági Lelkészség Mentemisszióját és a Szalézi Ifjúsági Mozgalmat –, amelyekben ma is aktívan jelen van.

„Ezekben a közösségekben az emberek azt nézik, aki most vagyok, és általuk meg tapasztalom Isten szeretetét. Rájöttem, hogy nincs olyan bűn, olyan mélység, amiből Isten ne tudna kihúzni. Ő maga

mondta: drága vagy a szememben, becses vagy nekem és szeretlek.” Krisztina jelenleg szalézi animátorként fiatalokkal és gyermekekkel foglalkozik, akiknek reményt szeretne adni. Gondolatait ezzel az üzenettel zárta: „Isten a szívet nézi, és feltétel nélkül szeret. Embereket küld mellénk, hogy ne legyünk egyedül, olyanokat, akiket keresztül őt láthatjuk meg. Van remény.”

Ezután Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök, az MKPK Ifjúsági Bizottságának elnöke Berki Tamással beszélgetett, aki felnőtt megteremtőként mesélt az életéről. Özdon született, nagyon szegény családban élt hat testvérével. „Balhész” gyerek volt. Édesapja elvesztette a munkáját, gondolai voltak az alkohollal, így Tamás már gyerekkorában csavargott, tizenegy évesen ivott. A család megpróbált új életet kezdeni Budapesten, de a szülők hamarosan visszaköltöztek Ózdra, és Tamás tizenöt évesen a nála két évvel idősebb bátyjával maradt a fővárosban. Dolgozott, ám minden megkeresett pénzét italra, bulizásra költötte. Szülei később újra Budapestre költöztek, s itt találkoztak az Alpha kurzussal, ahová a gyerekeiket is elvitték. Tamás tiltakozott ugyan, de látva szülei és testvérei boldogságát, a megváltozott életüket, végül maga is elment velük egy kurzusra.

„Nem ismertem Istent, nem tudtam róla semmit, azt sem, hogy mit tett értem. Mégis azt éreztem, hogy felrobban a szívem, úgy vágyakoztam a láthatatlan Istenhez. Most már tudom, hogy Isten Lelke érintett meg. Tisztán és világosan éreztem: itt-hon vagyok, hazajöttem, megérkeztem.” Ennek hatására rendezte élet-társi kapcsolatát, elsődözött, bérmlákozott. Röviddel ezután, huszonégy évesen, súlyosan megbetegedett, hasnyálmirigy-gyulladást kapott, egy életmentő műtét után gépekkel tartották életben. Az orvosok lemondtak róla. Tamás felidézte az akkor történeteket: „Székely János atya

bejött hozzám a kórházba, el látott a betegek szentségével, és megáldoztatott. Akkor még nem ehettem, csak egy apró oltáriszentség-darabot tett a számba, a csövek közé. Ezután rohamosan javult az állapotom, és most itt ülök.” Testi-lelki gyógyulása után Tamás erős vágyat érzett, hogy meghálálja mindezt a Jóistennek. Eszébe jutott az ózdi gyermekkorá,

ket hordozó gyerekekkel, akik sokszor csak általuk jutnak meleg ételhez. A beszélgetés végén így buzdította a Forrásponton jelen lévő fiatalokat: „Ne adjátok fel! Ha nekem sikerült, egészen a nulláról, nem ismerve Istent, sem a fiát, Jézust és mégis visszajöhöttem a halál torkából, akkor neked is sikerülhet. Van remény, ne add fel!”

Fábry Kornél felkérésére Berki Tamás végül gitárt ragadott, és énekére négy lány táncolt a színpadon, akik Ózdról kísérték el őt. Ritka pillanat tanúi lehettünk: a segédpüspök ceglédi kannán adta alájuk a ritmust.

A szünet után Riesz Domonkos (Doma atya), a Budapest-Kispesti Nagyboldogasszony Főplébánia káplánja tanítása következett arról, hogy hol találunk igazi, biztos reményt. „Krisztinek, Tamásnak és nekem – ahogyan évezredek óta sokaknak – az a tapasztalatunk, hogy igazi reményt az ad, ha tudom, nem vagyok egyedül, valaki mellett van. Nem az segít, ha tisztában vagyok azzal, hogy mi fog történni – ez esetenként inkább félelmet vált ki. Még egy jó tanács sem mindig segít. Válságos időszakokban az

A horgony a remény szimbóluma: ez a viharban is megtart

szükséges dolgokat tanítva nekik. Az imádság, a dicsőítés nagy hangsúlyt kap, ebből erőt tudnak meríteni” – mondta.

Háromgyermekes édesapaként Tamás jelenleg Budapesten él, de munkáját, idejét

segíti, ha tudom, valaki velem van, és velem is marad. S az is a tapasztalatunk, hogy senki sincs úgy mellettünk, mint a Jóisten. Az a reményünk, hogy ő velünk van és velünk is marad, ígérete szerint min-

hogy mindig veled lesz. Ő a remény” – mondta.

Életünk során rengeteg terhet hordozunk, megannyi bizonytalanság vesz körül minket. Néha nem látjuk, hol van az életünk fókusza, merre tekintünk. Előfordulhat, hogy nem tudjuk, kicsoda számunkra Jézus. Gyakran érezhetjük úgy, hogy magányosak vagyunk. És számtalanszor hozunk rossz döntéseket, kudarcot vallunk, bűnöket követünk el. Ő azonban nem fordul el tőlünk, mindig vár minket, és reményt ad, amit tovább kell adnunk másoknak. De hol találhatjuk meg a reményt, és hogyan tudjuk a hétköznapi napokban befogadni, belekapaszkodni? A káplán ezt példákön keresztül mutatta meg, s nyolc pontban foglalta össze azokat a segítő szempontokat, amelyekre támaszkodhatunk: „Emlékezz: Isten szeretettel és együttérzéssel figyel rád! Le-

hetsz vele őszinte, és tölts vele időt mindennap; Figyeld rá, hol közelít az életedben, és mit üzen neked; Ne feledd: Isten hatalmasabb a történelem hullámainál; Tekints magadra Isten tekintetével, és ne hagyd, hogy rajta kívül más határozza meg, ki vagy; Legyen Jézus az életed Ura, ne aggódj túl sokat, hanem engedd, hogy ő vezessen; Éld meg az Egyházhoz tartozást, tartozz közösséghez; Bátran fordulj Istenhez irgalomért, újra és újra; Add tovább a reményt néhány embernek! Ha ezeket megteszed, akkor lesz remény az életedben, mert ő maga a remény. Így hatással

hozzátéve, ki-ki úgy hallgassa, hogy ezt mondja neki az Úr: „Ha darabjaira esik szét a világ, / Ha cseneded álnok zajok járják át, / Ha minden megkopott,

Székely János püspök, az MKPK elnöke: legyen közösségünk, mert egyedül nem tudjuk őrizni a tüzet

üres és hideg / Ha éppen csak pislákol elhagyatott tüzed / Akkor is tudd: bármikor hazajöhetsz // Ha jól ismert ösvényen

meghatározza a jelenünket. Biztosnak kell lennünk abban, hogy a túlsó part létezik, van hová dobnunk életünk horgonyát, és nem vagyunk egyedül.

Az egyik története arról szólt, hogy egy képkeretbe apa halála után a lánya a megörökölt rengeteg keretbe tükröket tett, és kivitte azokat a piacra. „Vitték, mint a cukrot. Mert mindegyik tükörré ráírt egy különleges mondatot, amely így hangzott: Isten adott neked egy arcot, de mosolyog neked kell vele. Isten adott neked egy életet, egy lehetőséget, de ebből neked kell kihozni a szépet” – mondta a püspök. Bár szavai elsősorban a fiatalokhoz szóltak, mindenkinek útmutatóként szolgálhatnak: nem ítélnünk kell, hanem észrevenni a kincseket a gyermekkorunkból, s ezekre építeni, ezekből táplálkozni, tiszta forrásokból meríteni, amelyekben ott van Jézus: a csenedből, a Bibliából, amely élő forrás, és táplálja bennünk a reményt, a fényt. Engedjük, hogy a szentségek által Jézus megtisztítson minket, hogy szólhasson hozzánk! Keresünk az igazság, mely élet- és reményforrás, olvassunk jó könyveket, kérdezzünk bölcs embereket, legyünk nyitott szívűek, keresők! Legyen közösségünk, mert egyedül nem tudjuk őrizni a tüzet. Tanuljunk meg elfogadni az élettel szükségképpen együtt járó sebezhetőséget, a végséget! Ami kesvünk van, azt adjuk egész szívvel, örömmel, nagy lélekkel, és amit a másik tud adni, fogadjuk örömmel, hálával! Tegyük sok jót mindennap, mert minden jótétben ott van Jézus, így vele találkozunk! Be fog tölteni, elevenné fog tenni bennünket. Ezek által lehettünk a remény emberei, és így tudjuk majd sugározni a remény üzenetét, a húsvéti alleluját.

Az esemény zárásaként a Forráspont Band zenéjére a fiatalság felszabadult énekléssel és táncal dicsőítette az Urat. A lélekemelő találkozások után a résztvevők mosollyal az arcukon és reménnyel teli szívvel indulhattak útjukra.

Aki idén nem jutott el a rendezvényre, az figyelje a *forraspont.katolikus.hu* honlapot, és írja be a naptárába a következő találkozót, amelyet 2026. november 21-én tartanak majd!

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Merényi Zita

úgy alakítja, hogy hetente két alkalommal Ózdon lehessen az általában csonka családból, perifériáról érkező, sérelme-

dennap, a világ végéig, és számíthatunk rá. Számíthatunk Istenre te is, mert számíthatunk neki. Igazi, biztos reményt ad,

lehetsz tízezrek életére” – tanácsolta Doma atya, majd tanítását Tornay András Bármikor bejöhetsz című versével zárta,

A szünet után a szentmise következett, melyet Székely János szombathelyi megyéspüspök Fábry Kornél segédpüspökkel és közel

A BIBLIA ÜZENETE

Krisztus királysága

Lk 23,35–43

„Én vagyok a király!” – kiáltotta egy ismerős család kisgyermek, amikor nemrég találkoztunk. „Akkor uralkodj magadon!” – felelte neki nagy kedvességgel, de intően az édesapja. Nehéz ma azonosulni a királyság eszményével. Társadalmi berendezkedésünk egészen más, és a tekintélyhez való viszonyunk is jelentősen sérült. Különösen nagy kihívás Krisztus királyságáról beszélni akkor is, amikor annyi visszaélést látunk az autoritással és a hatalommal – a világban, sőt olykor a legközvetlenebb emberi kapcsolatokban is. Mondjuk ki őszintén: nem „divatos” cím az, amelyet az Egyház ezen az ünnepen ma Krisztusra alkalmaz.

A „királyság” szó ráadásul olyan kifejezéseket hív elő, amelyek a modern ember számára idegenül csengenek: „alávetni magunkat a hatalmának”, „szolgálni az Urat”, „elfogadni az akaratát”. Sokan a behódolás, a szabadság feladásának gondolatát látják ebben – még akkor is, ha közben vágnak az erős, biztonságot adó vezetésre, a tekintély iránymutatására. Van, aki megkönnyebbülten engedi, hogy „vigye” őt mások akarata, mert ez felszabadítja a döntés terhe alól.

Ha közelebb szeretnénk kerülni Krisztus királyságának titkához, érdemes nemcsak a „királyság”, hanem az „uralom” szó jelentését is megvizsgálnunk. Az *Újszövetség* számos helyen idézi Jézus követőit, akik Őrnak nevezik őt, elismerve hatalmát és tekintélyét. De a „Jézus Krisztus az Úr” – akár hitvalló – kijelentésé-

től nem mindenki jut el addig a bensőséges, szívből fakadó, személyes kifejezésig, amely – miután megküzdött kételyeivel – Szent Tamás apostol ajkán hangzik fel, és amely Krisztus uralmának lényegét, lelkiességét ragadja meg: „Én Uram, én Istenem” (Jn 20,28).

Aki idáig eljut, az megérti, hogy Krisztus királysága nem önkényes, nem hatalmi visszaélésen alapuló, megnyomorító uralom, hanem szelíd, megtartó erő. Olyan hatalom, amelybe bizalommal behelyezkedhetünk, amelyre rábízhatjuk magunkat – mert felettünk áll, de nem elnyom, hanem felemel.

Érdemes azt is megfigyelni, mikor mutatkozik meg Jézus mint király, mikor fogadja el ezt a címet. Nem a diadal idején, nem politikai valóságként, hanem éppen a gyengeség és a szenvedés pillanataiban, amikor kigúnyolják, és amikor egyszerűen, számárháton vonul be Jeruzsálembe. Isten uralmának valósága Jézusban válik láthatóvá: szelíden, szolgálatban, gyengeségben, „fegyvertelenül, de lefegyverzően”. Így adja vissza a hatalom igazi értelmét, az uralkodás valódi méltóságát.

„Uralkodj magadon!” – hangzott el elméledésünk elején. Jézus önuralma, értünk vállalt önkorlátozása mutatja meg királyságának valódi természetét. Az ő uralma azokban él tovább, akik látták tetteit, megismerték szeretetét, és hívó szívvel vallják: „Én Uram, én Istenem.”

Dobszay Benedek OFM

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (99.)

„Üdvözlég, a templomoknak legcsodásabb nagy temploma” – imádkozzuk a máriapócsi akathisztosz szertartásában. A november 21-ei ünnepen különleges jelentőséget kap a csodálatos istentiszteletnek ez az idézett sora. Ugyanis ezen a napon az Istenszüllőnek a templomba való bevezetését ünnepeljük a Görögkatolikus Egyházban. Az apokrif evangéliumban fennmaradt híradás szerint a háromszentdős Máriát a szülei – az idős Joákim és Anna – a jeruzsálemi templomba vitték, átadták a főpapnak, hogy ott készülhessen magasztos hivatására. Költőien fogalmazza meg ezt a kis Máriáról az ünnep egyik himnusza: „mint Istennek élő hajléka, ifjúságodtól szeplőtelenül, égő gyermekták fényénél adattál át, és lakóhelyévé lettél a befogadhatatlan isteni világosságnak”.

Tudjuk, hogy az apokrif szövegek nem lettek az Egyház által hitelesítve – ezért nem is tartoznak a szentírási kánonba –, de azért sok igazságot tartalmazhatnak. Mária templomba vezetésénél is a dolgok mélyébe kell tekintünk. Az apokrif által színesen és részletesen elbeszélt történetnek az a lényege, hogy – amint a liturgikus szöveg előtárja – akit „az Úr magának anyjárul választott”, az méltóképpen felkészüljön magasztos hivatására, „hogy szentségben nevelkedjék fel”. Hiszen ő lett – egy másik szöveg szerint – „Üdvözítőnk legtisztább hajléka, drága palota, az isteni dicsőség kincstára”. Ő, „ki terméketlenségből ígéret folytán született, és isteni hajlékul ajánlított föl, ma szeplőtelen áldozatul az Úr templomába vezettetik”.

Valóban, liturgikus szövegeink szinte nem győzik újra meg újra ismételtetni, hogy Mária

áldott méhe – illetve ő maga, teljes személyében – az Úr csodálatos templomává, az Úr hajlékává lett. Nemcsak az ünnep himnuszában, hanem a pócsi akathisztoszban is újra megjelenik ez, Jézust állítva a középpontba. Bár „nem volt képes befogadni őt a világ, méltó lakást názáreti Szűz méhének templomában mégis talált”. Erre készült Mária, erre készítették fel őt!

Tovább is hömpölyögnek az ünnep liturgikus énekei: dicsőítjük az Urat, mikor tiszteljük „az ő megszentelt hajlékát, az élő frigyszekrényt”. Őt, „ki a befogadhatatlan Igét méhébe fogadta”, és aki „az Úr elé vezettetik”. Azért, „hogy a szentélyben éljen”, mert ő „Krisztus Istenünk szent dicsőségének élő hajléka” lett. Olykor még ezeknél is hatásosabban és részletesebben mondja el az ének az ünnepi eseményt: „az Isten hajlékának belsejébe helyeztetik az Istent befogadó hajlék: a tisztaságos Szűz”.

Az ünnepkel kapcsolatosan jobban megérthetjük Szent Pál apostol tanítását: Testvérek, „nem tudjátok, hogy testetek a bennetek lakó Szentlélek temploma, akit Istentől kaptatok?” (1Kor 6,19). Persze, Mária teste a „legszentebb, legtisztább, legáldottabb” volt. De az apostol minden embert buzdít a teste megbecsülésére. Azt hangsúlyozza, hogy a test szent, és ezért nem bánhatunk vele kényünk-kedvünk szerint: Isten szándéka szerint kell bánnunk vele. Mária az ő tisztaságával örök példánk lehet ezen a téren is. Ugyanakkor a kőtemplomainkat is tisztelnünk kell, amelyekben a mi Urunk lakozik közöttünk!

Ivancsó István

A hét liturgiája

C–A év

NOVEMBER 23., ÉVKÖZI 34. VASÁRNAP – KRISZTUS, A MINDENSÉG KIRÁLYA (Szent I. Kelemen pápa és vértanú, Szent Kolumbán apát, Klementina) – 2Sám 5,1–3 (*Dávid, Krisztus Király előképe, a választott nép fölként királya.*) – Kol 1,12–20 (*A mennyei Atya nekünk is helyet ad szeretett Fia országában.*) – Lk 23,35–43 (*Krisztus az örök élet Királya.* „Uram, emlékezzél meg rólam, ha országodba érsz!”) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 232 – EE 585, Ho 232 – EE 146, Ho 280/B – EE 598, Ho 159 – EE 141.

NOVEMBER 24., HÉTFŐ – Dunga-Lac Szent András és társai vértanúk emléknapja (Emma, Flóra, Virág) – Dán 1,1–6.8–20 – Lk 21,1–4.

NOVEMBER 25., KEDD – Alexandriai Szent Katalin szűz és vértanú emléknapja (Liza) – Dán 2,31–45 – Lk 21,5–11.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Napközi imaóra – az idő megszentelése

A keresztény imádságban mindig is fontos helyet foglaltak el a zsoltárok. A sivatagi atyák munka közben is folyamatosan imádkozták őket. Egy előimádkozó fejből vagy könyvből hangosan zsoltározott, majd minden egyes zsoltár végén leborultak, rövid csendet tartva hozzáimádkozták szívük rezdüléseit. Ennek az imádságnak nagyon egyszerű rendje volt: a *Zsoltárok könyvét* az első zsoltárral kezdték, és sorban haladtak a százötvenedikig. Amikor a végére értek, elkezdték előlről.

A szerzetesi hagyomány szerint a 4–5. században a szerzetesek mindennap átímadkozták az egész zsoltároskönyvet. Szent Benedek idejében viszont ezt már csak egy hétre elosztva teljesítették a meghatározott imaórákon. Az imaórák az évszázadok során kialakult rendje szerint hét alkalomból áll. Ezek összessége a zsolozsma, amin keresztül elkötelezett világiak, papok és szerzetesek is a mindennapi idő megszentelésére törekcsenek.

Az ókori katedrálisok városi közösségei a reggeli és az esti imádsághoz válogattak odaillő zsoltárszövegeket. Ebből a gyakorlatból nőtt ki a reggeli dicséret (laudes), az esti dicséret (ves-

perás) és a lefekvés előtti ima (kompletórium). Az aktív, városi környezetben élő rendeknél sokszor csak ez utóbbiakra gyűlnek össze a szerzetesek.

Az ősi sivatagi szerzetesi hagyományból ered az olvasmányos imaóra (vigília), továbbá a nap harmadik, hatodik és kilencedik órájában (vagyis 9, 12 és 15 óra körül) mondott napközi imaórák (tertia, sexta, nona). Szimbolikus időpontok ezek. Nemcsak arra valók, hogy az ébrenlét óráit rendszeresen megszakítsa az imádsághoz történő visszatérés. A meghatározott időpontoknak szentírási eredetük van. Jézust a nap harmadik órájában feszítették keresztre (Mk 15,25), a hatodik órában sötétség borult az egész földre (Mk 15,33), majd a kilencedik órában Jézus hangos kiáltással kilehelte lelkét (Mk 15,34). Péter és János a kilencedik órában ment föl a Templomba imádkozni (ApCsel 3,1). Sőt, a *Szentírás* szerint a Teremtő is meghatározott időben, a délután hűsítő szellőjének idején szeretett sétát tenni az Éden kertjében (Ter 3,8). Keressünk rá alkalmat, hogy egy rövid időre naponta mi is mellészegődjünk!

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Alexandriai Szent Katalin

November 25.

Katalin, a szép királylány az egyiptomi Alexandriában élt, és műveltségével kitűnt kortársai közül. Legendája szerint amikor Maxentius császár (305–312) meglátogatta Alexandriát, halálos ítélettel fenyegették meg mindazokat, akik nem áldoznak a bálványoknak. Katalin a császár elé lépett, és a kereszt jelét rajzolta magára, értésére adva, hogy keresztény. Majd vallomást tett arról, hogy egyedül Jézus Krisztust követi, mert a filozófusok és a költők műveinek tanulmányozása során felismerte e világ bölcsességének hiábavalóságát. A császár őt is kényszeríteni akarta a bálványok előtti áldozatra. Katalin megtagadta ezt, és lehetőséget kért rá, hogy tudományos vitában védje meg hitét. Maxentius ezért Alexandriába hívatta birodalma ötven leghíresebb bölcselőjét. Mivel egymás után hajoltak meg Katalin érvelése előtt, a császár dühében valamennyit máglyahalálra ítélte. Amikor a vesztőhelyre vitték őket, Katalin azzal biztatta őket, hogy a tűzhalál pótolhatja a keresztséget, és ha hisznek, elnyerik az örök életet.

A császár ezután felkínálta Katalinnak a császárnői trónust, s ezzel burkolta a házasságot, azzal az ígérettel, hogy minden városban szobrot állíttat neki. Ő azonban visszautasította a kísértést. Maxentius ekkor erőszakhoz folyamodott: letépette Katalinról ékes ruháját, ölmos ostorokkal megostoroztatta, majd börtönbe vetette. Ám az ott töltött tizenkét napot Katalin térítésre használta fel. Ekkor a császár halállal kezdte fenyegetni. Késekkel felszerelt kerekekből álló kínzószerkezetet készíttetett, amikor azonban Katalint ennek felhasználásával meg akarták ölni, angyalok mentették meg, a széttört kerekek darabjai pedig több katona halálát okozták. A látványtól megrémült tömeg tiszteletet adott „a keresztények hatalmas Istenének”, a császárné pedig kérlelni kezdte a férjét, hogy hagyjon fel a

harccal, amelyet Isten ellen folytat. Sőt, ő maga is megvallotta, hogy hisz Krisztusban. Erre a császár megkínóztatta, majd a testőrtiszttel és a kétszáz katonával együtt lefejeztette, s kiadta a parancsot, hogy Katalint is fejezzék le.

Valószínű, hogy a VI–VII. században görögül írt Katalin-passiót a képrombolás elől nyugatra menekülő szerzetesek vitték magukkal Rómába, ahol a XIV. században kiegészítették gyermekkorának történetével. Eszerint a ciprusi király leánya volt, akit szülei csodás ajándékként kaptak Istentől. Miután felszállt és megkeresztelkedett, másnap Krisztus a Szűzanyával együtt látomásban megjelent neki, és eljegyezte magának. A középkorban széles körben tisztelték szüzességéért és bölcsességéért. Mivel a hit igazságát oly hatáson védte, a teológusok, a filozófusok és az ügyvédek védőszentje lett. A párizsi Sorbonne Egyetem pecsétjébe is az ő képét vésették, ezért a középkori főiskolák, könyvtárak, tanárok és tanulók, szónokok és később a nyomdászok is védőszentjüként tisztelték. Mivel utolsó imádságában is segítséget ígért a betegeknek és a haldoklóknak, a késő középkorban gyakran a kórházak patrónája, és börtönbeli hősiessége miatt a foglyok hozzá folyamodtak szabadulásért. A kínzására szerkesztett keses kerekre emlékezve mindazok az iparosok, akik kerékkel foglalkoztak, szintén segítségül hívták. A házasságra készülő fiatal lányok az ő segítségét kérték, hogy jó vőlegényre találjanak. A tizennégy segítő szent egyike.

L.K.

NOVEMBER 26., SZERDA (Virág, Konrád, Leonarda) – Dán 5,1–6.13–14.16–17.23–28 – Lk 21,12–19.

NOVEMBER 27., CSÜTÖRTÖK (Amina, Virgil, Virginia) – Dán 6,12–28 – Lk 21,20–28.

NOVEMBER 28., PÉNTEK (Marchiai Szent Jakab, Stefánia) – Dán 7,2–14 – Lk 21,29–33.

NOVEMBER 29., SZOMBAT (Ilma, Taksony, Filoména) – Dán 7,15–27 – Lk 21,34–36.

(A év)

NOVEMBER 30., ADVENT 1. VASÁRNAPJA – Iz 2,1–5 (*Egybegyűjti az Úr a nemzeteket Isten országának örök békéjére.*) – Róm 13,11–14 (*Üdvösségünk közel van.*) – Mt 24,37–44 (*Virraszatok, hogy készen álljatok!*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 2, EE 501, 413, Ho 2 – EE 3–4, Ho 126 – EE 503, Ho 11 – EE 6.

A Magyar Katolikus Egyházban a magyar szentek és boldogok emléknapját november 13-án ünnepeljük. Azokra emlékezünk, akiknek ereklyéit a magyar templomokban tisztelik, magyar földön születtek vagy a történelmi Magyarországhoz kötődnek. Felemelő ünnep részesei lehettünk a Magyar Szentek templomának búcsúján, ahol Udvardy György veszprémi érsek elhelyezte Boldog Bódi Mária Magdolna ereklyéjét.

A budai templom alapkövét Paskai László bíboros, primás 1995. május 29-én tette le, és ő is szentelte fel a templomot 1996. augusztus 17-én. 2001. január 1-jével plébániatemplom rangra emelte, és nevét Magyar Szentek plébániára változtatta. A Török Ferenc Ybl- és Kossuth-díjas, valamint Balázs Mihály Ybl-díjas építésztervei alapján elkészült templom a felső-lágymányosi hívek plébániatemploma lett, de egyben – az egyetemi városrész közelsége miatt – az egyetemi ifjúság lelki központja is. Héray András FSO 2020-ban vette át Pákozdi Istvántól az egyetemi lelkesítő feladatokat. A fiatalok a Műegyetemi Katolikus Közösség (MKK) tagjai; jelenleg húsz aktív kiscsoportban vannak jelen, és minden csütörtökön ebben a templomban találkoznak. Így történt ezen a napon is – velük

A szeretete tele volt kreativitással

Boldog Bódi Mária Magdolna ereklyéje a Magyar Szentek templomában

és az espereskerület híveivel teljesen megtelt a templom.

Az ünnepi szentmise elején Écsy Gábor plébános a veszprémi érsek mellett köszöntötte Süllei Lászlót, a budavári Nagyboldogasszony (Mátyás)-templom plébánosát, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye érseki általános helynökét; a koncelebráló papokat; az egyetemistákat és a híveket. Kiemelte, hogy a magyar szentek és boldogok életpéldáját követve, lelki gazdagságukból meríthetünk erőt, és kérte: „Imádkozunk együtt magyar népünkért, egyházközségünkért, hogy ezután is legyenek olyan erényes férfiak és nők a magyar szentek nyomában, akik majd egykor szintén példaként állhatnak magyar népünk előtt!”

Udvardy György érsek köszöntőjében hangsúlyozta: „Egyházunk azt mondja: érintsük a szentek ereklyéit, mert ők élnek és életre vezetnek bennünket.” Majd mialatt a nép az Ó, dicsőséges Asszonyosság dalmára szövegezett Bódi Mária Magdolna-himnusz énekelte, elhelyezték a vértanú ereklyéjét a kereszt alakú ereklyetartó vitrinben (képiünkön). Écsy Gábor plébános 2001 óta különös gondot fordít arra, hogy a magyar boldogok és szentek ereklyéi helyet kapjanak a Magyar

Szentek templomában; jelenleg itt őrzik Szent Adalbert, Szent Gellért, Szent Imre, Szent István király, Szent László király,

Szent Margit, Szent Erzsébet, a kassai vértanú, Szent Hedvig, Boldog Gizella, Boldog Romza Tódor, Boldog Meszlényi Zoltán, Boldog IV. Károly király, Boldog Salkaházi Sára, Boldog Batthyány-Strattmann László, Boldog Apor Vilmos és most már Boldog Bódi Mária Magdolna relikviáját is.

Az ereklye elhelyezése nem csupán liturgikus esemény, hanem a szentek közösségével való lelki találkozás is. A hívek számára lehetőséget ad arra, hogy személyesen kapcsolódjanak Boldog Bódi Mária Magdolna életéhez, és imád-

ságban kérjék közbenjárását. Az ereklye jelenléte emlékeztet arra, hogy a szentség nem elérhetetlen, hanem mindennapi

hűségben és áldozatvállalásban valósul meg. A fiatalon vértanúságot szenvedett lány életpéldája is, mely a tisztaság, a hűség és a hit erejét hirdeti, követendő mindannyiunk számára.

Udvardy György homíliájában arra mutatott rá, hogy mindannyian szeretnének boldogok lenni, mindig keressük és vágyjuk a boldogságot, annak bizonyosságát. A boldogok és szentek ragaszkodtak a krisztusi tanításhoz, és ez számukra a biztonságot jelentette – a biztos érkezést, az örök élet reményét, vagy-

is a teljes boldogságot. Ezért merték megtenni, amit tettek, mert bíztak Krisztusban, és nem csalatkoztak benne. Az ő ígéretük Krisztus. S bár a krisztusi parancsok meghívásszerűen érintenek bennünket, de próbára tesznek, növelni akarnak, növekedésre serkentenek, gazdagítanak a bizalomban, hitben erősítenek.

A veszprémi érsek kiemelte annak fontosságát, hogy kérhetjük és kérjük is a példaként előttünk álló szentek közbenjárását. „Vigasztaló lehet számunkra az, hogy életünknek méltósága van, hogy Isten azt akarja, hogy hozzá hasonuljunk. Egész életünkben keressük, hogyan lehetünk boldogok. Életünk egyszerű, megismételhetetlen, de feloldozható, felajánlható, és ezt az önfelajánlást, az ajándékozást fogadja el az Isten.” Hozzátette: Az ember mindig a titkokat keresi. Abban bízva, ha megtudja, olyanná tud válni, amire vágyik. „Amikor mi a szentek, boldogok titkát akarjuk megfejteni, akkor a hűsvéthez, a feltámadás titkához vezet bennünket ez a kérdés. Mert a feltámadásban nyerjük el a szabadságot, az örömet, a békét, a szeretetet, a kreativitást, a bátorságot, az erőt” – ezek a mi erőforrásaink ahhoz, hogy Krisztusra hasonlíthassunk.

Bódi Mária Magdolna mindig örömmel, Krisztus örömevel élte az életét, és az ő szeretete tele volt kreativitással. Bármilyen kilátástalannak tűnő körülmények között, bármilyen nehéz feladat előtt állt is, mindig talált lehetőséget, megoldást. „Ezért bátorító az ő személye. A szeretet kreativitás. Krisztus.” Mindehhez az erejét a hitéből merítette, amit folyamatosan táplált imádkozásával, a szentmisén való mindennapi részvételével. Az érsek így buzdította a fiatalokat: „Nem vagy elveszve, nem vagy parkoló pályára állítva, nem vette el senki sem tőled a lehetőséget, mert Krisztusban a mindent kínálja az Isten: a teljes, örömteli, kreatív, biztos és boldog életet.”

A feltámadás hite mindig erőt kell hogy adjon számunkra, és tudnunk kell, hogy életünk boldogságát Krisztusban, az ő Egyházában találhatjuk meg. A szentmisén az orgonával kísért gregorián és egyéb egyházi énekeket, molettákat az angyalföldi Szent Mihály-plébánia Carmina Spiritus kórusa énekelte, Leskő Zoltán karnagy vezényletével, aki több mint tizenegy évig szolgált kántorként a Magyar Szentek templomában. Az áldozás alatti énekeket a Műegyetemi Katolikus Közösség tagjai vezették és kísérték hangszereikkel. Az ünnepség a vendéglátó egyházközség agapéjával zárult, melynek során lehetőség nyílt közvetlen beszélgetésekre.

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Merényi Zita

Az egyházközségi lapok és honlapok szerkesztői, a plébániák, egyházmegyék, szerzetesközösségek kommunikációjába bekapcsolódó munkatársak XXIII. országos találkozóját Nyíregyházán tartotta a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége (MAKÚSZ) és a Magyar Kurír november 7. és 9. között. A program oroszlánrészét a vendéglátó Görögkatolikus Metropolisz biztosította.

A szakmai, lelki és kulturális programokból álló háromnapos esemény zárónapján a sajtóapostolok részt vehettek azon az ünnepi Szent Liturgián, amelyet Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita celebrált a görögkatolikus szeminárium kápolnájában.

A Galatáknak írt levélből elhangzott apostoli szakaszhoz kapcsolódva a főpásztor arra buzdította a találkozó résztvevőit és a leendő papokat egyaránt, hogy ne pusztán emberi mérték szerint igyekezzenek tetszést aratni, hanem Isten mértéke szerint. Mindez mintha ellentmondana az elmúlt napok szakmai képzésének – mutatott rá a metropolita. Akik itt vannak, azok az emberek tetszését keresik, azt nézik, hogyan tudjuk elérni az emberekre, de ez egyáltalán nem zárja ki, hogy Istennek tetszően tegyék ezt.

Kocsis Fülöp hangsúlyozta, tetteinkkel tudjuk hitelessé tenni a szolgálatot, ha őszintén, odaadó lélekkel segítünk a rászorulóknak. A sajtóapostolokra, a lelkipásztorokra ez ugyanúgy igaz, mint a keresztény politikusokra. Minden szakmai tudásra szükségünk van, de csak az isteni mérték hitelesíti az életünket, a kettő

együtt teszi hatékonyvá munkánkat.

A megelőző napok szakmai részének a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola adott otthont. A november 7-i, pénteki megnyitón – a Szocska A. Ábel nyíregyházi megyés-

vette a lehetőséget, hogy az Egyház az élet minden területén mondjon valamit, de a sajtóapostolok éppen ezt próbálják megtenni. Jézus is inkább élettanítást tartott, mint hittant.

Ezt követően – Kuzmányi István, a Magyar Kurír főszer-

püspök helyére az utolsó pillanatban beugró, az egyházmegyében a kommunikációért is felelős – Szabó Tamás pasztorális helynök, valamint Szikora József, a MAKÚSZ elnöke köszöntötte a résztvevőket.

Szabó Tamás gyorsreagálású különleges hadtestnek nevezte a sajtóosokat. Rögtön hozzátette azonban, hogy egy világban, amelyben szeretünk rosszat mondani, leszólni másokat, a szó legyen a fegyverünk, de az építés fegyvere; nem a gyilkosság fegyvere, hanem az életé. Szikora József pedig úgy véli, a szekularizáció el-

kesztője moderálásával – bemutatkoztak az ország számos pontjáról, sőt a határon túlról, a Délvidékről és a Partiumból érkezett résztvevők. A vacsora után jó hangulatú borkóstoló következett, a Borászok Barátja díjas borszakírónak, Kovács Pálnak köszönhetően. Szombaton gazdag szakmai program várta a mintegy harminc érdeklődőt. Galambvári Péter, a Szent Atanáz-főiskola megbízott rektora tartott lelkesítő köszöntőt. Ezt követően a tízéves Görögkatolikus Metropolisz múltjáról és jelenéről Király András, a Görögkatolikus

Sajtó- és Médiaközpont nyomtatott sajtóért felelős vezetője tartott előadást, dióhéjban a görögkatolikus egyház történetét is ismertette.

Majd a Nyíregyházi Egyházmegyénél tudósítóként és fotósként szolgáló P. Tóth

arra mutatott rá, mennyire óvatossá kell lennünk az MI által szerkesztett képekkel kapcsolatban. Példaként hozta fel, hogy Ferenc pápa halála után az interneten rögtön elkezdett terjedni a felravatalozott egyházfő fényképe, amikor a Szentszéki Sajtóközpont még nem is jelentetett meg róla semmilyen fotót. Plébániai közösségi felületen találkozott egy olyan, MI-vel összerakott képpel, amelyen XIV. Leó mögött a Lánchíd látható. Robert Francis Prevost valóban járt már Magyarországon, de még a vatikáni küldöttség tagjaként Ferenc pápa 2023-as látogatásakor.

Zadubenszki Norbert gyakorlatias előadása után kicsit fellellegezhetett mindenki: szerrinte az MI nem fogja elvenni a mi munkánkat, de sok mindenben segíthet nekünk. Például egy cikk megszerkesztésében – főleg, ha sürget az idő – kifejezetten partner lehet, ha nem parancsot osztunk neki, hanem „beszélgetünk” vele.

Milyen izgalmakat és szépségeket rejt egy pápaválasztás a sajtósok számára? A konklávéről való tudósítás szakmai kérdéseivel tanúságtételnek is beillő kerekasztal-beszélgetés keretében ismerkedhettek meg a jelenlevők. Kuzmányi Istvánt, Király Andrást és Zadubenszki Norbertet Koncz Attila kérdezte, aki a metropolisz több nyomtatott kiadványának főszerkesztője.

A sajtóapostolok délután megtekintették a Görögkatolikus Múzeumot, amely a világban az első a maga nemében.

Ablak az örökkévalóra – az állandó kiállítás címéhez méltó módon adott bepillantást a gazdag gyűjteménybe az intézmény igazgatója, Szabó Irén néprajzkutató.

Ezután sajtónyelvi előadás következett Király Andrásnak köszönhetően, aki hangsúlyozta, fogadjuk mindig jó szívvel az építő kritikát. A médiatudatosságról – a zárandokvezetőként és útikönyvszerzőként is ismert – Koncz Attila gondolkodtatott el stand up-szerűen; végül Vándor Ilka, a Görögkatolikus Sajtó- és Médiaközpont munkatársa, aki a kispapoknak is tart nyelvi képzést, a pletykát helyezte sajtós összefüggésbe. A napot vecsernye zárta a Szent Miklós görögkatolikus székesegyházban Orosz Gábor beosztott lelkész vezetésével, majd az egyik legújabb parókián, az örökös földi egyházközségben Bodnár Attila parókus látta vendégül a sajtóapostolokat.

November 9-én, vasárnap reggel a görögkatolikus világból kiskadva a Magyarok Nagyszónya római katolikus társszékesegyházba látogattak el a résztvevők. Soltész Béla kántor, egyházzenei felelős vezetésével toronytúrára is sor került, és a felújításra váró szép Angster-orgonát is megtekinthették a találkozó résztvevői, a másik, működő orgona hangját pedig meg is hallgathatták.

Ezt követte a szemináriumban az írásunk elején már említett, Kocsis Fülöp vezette Szent Liturgia, majd a program, melynek résztvevői a Szent Atanáz Vendégház kényelmét élvezhették, közös reflexióval és ebéddel zárult.

Agonás Szonja
Fotó: Farkas Friderika,
Balsa Petra/Görögkatolikus Metropolisz

Angyalbatyu

Elindult a Katolikus Karitászs országos ajándékgyűjtési akciója

(Folytatás az 1. oldalról)

Hogyan készíthetek ajándékot?

Keress egy jó állapotban lévő, üres dobozt! Ezután dönts el, hogy hány éves fiúnak vagy lánynak szánod ajándékdod.

Mit tegyek a csomagba?

Bármít, aminek egy gyermek örülhet: játékot (társasjátékot, kártyát, építőjátékot, babát, plüssjátékot, autót, labdát, egyéb játékokat stb.), könyvet, mesekönyvet, színezőt, édességet (csokoládét, kekszet stb.), piperecikket (krémet, körömlakkot, parfümöt), iskolai felszereléseket (füzetet, tollat, filcet, zsírkrétát, színes ceruzát, vízfestéket, temperát stb.), képeslapot vagy jókívánságot.

Mi ne kerüljön a dobozba?

Romlandó, törékeny vagy folyékony ajándék, illetve használt ruhanemű.

Hogyan csomagoljam be a dobozom?

Lehetőleg úgy csomagold be szépen a dobozt, hogy szállítható legyen, de ki is lehessen nyitni, ha fedeles cipősdoboz, lehetőleg külön csomagold a fedelét és az alját! Ne ragaszd le, csak kösd át szalaggal! A biztonsági ellenőrzés miatt a csomagokat átnézik, illetve önkénteseink egy-egy plusz ajándékot még hozzátehetnek (pl. édesség, naptár stb.). A dobozra jól láthatóan írd fel, hogy milyen korú lánynak vagy fiúnak szánod ajándékdod (pl. „tízéves fiú” vagy „hatéves lány”)!
Az akció keretében dobozolás és csomagolás nélkül is leadhatok ajándékokat?

Igen. Ha nincs dobozod, nem gond, hozd el a hozzád legközelebbi gyűjtőpontunkra zacskóban az ajándékdodat, és mi bedobozoljuk.
Az akció keretében fogadnak-e külön játékokat, édességeket, ajándékokat, amely nem egy gyermeknek szóló korszak szerint összeállított kész csomag?

Igen. Ha például több édességet vagy játékokot ajánlanál fel, hozd el a gyűjtőpontra, és azokból is tudunk ajándéksomagot készíteni más gyermekek számára.
Hol és mikor adhatom le ajándékdobozom vagy a csomagolatlan ajándékokat?

A meghirdetett gyűjtőpontokon, amelyeket megtalálsz a www.angyalbatyu.hu oldalon. Az elkészült ajándéksomagot a helyszíneken jelzett időpontig, de legkésőbb december 16-ig juttasd el valamelyik gyűjtőpontra!

Amennyiben valaki postai úton kívánja ajándékát eljuttatni hozzánk, úgy ezt a gyűjtőpontok valamelyikére kérjük elküldeni. Mindenképpen add postára december 9-ig, hogy még időben eljusson hozzánk, és meg tudjuk szervezni az átadását!

Hova kerülnek az ajándékok?

Az összegyűjtött ajándékokat a Katolikus Karitászs országos önkéntesi hálózatán keresztül juttatjuk el a gyermekekhez; családlátogatások alkalmával vagy a Karitászs szervezeteinél, illetve ünnepi műsorok alkalmával veszik majd át az ajándékokat még az ünnepek előtt.

Adhatsz angyalbatyut online adományozással is a www.karitasz.hu oldalon. Néhány ezer forintból összeállítjuk csomagodat egy gyermeknek.

Segíthetsz a 1356-os adományvonal hívásával is. Hívásonként 500 forinttal támogathatod a gyűjtést. Legyen ünnep a karácsony még több gyermeknek!

Forrás: Katolikus Karitászs

Fotó: Süle Ágnes

Amit az élet elsodor...

Martos Levente Balázs segédpüspök tanítása Budafokon

A budafok-belvárosi Szent Lipót-templomban november 16-án, vasárnap ünnepelték az istenháza felszentelésének kétszázhetvenedik évfordulóját. Ez alkalomból Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök mutatott be szentmisét, majd megálldotta az itt szolgáló papoknak állított emléktáblát. A liturgiát Tóka Ágoston orgonaművész előadása, a Budapesti Lantos Kórus és Fílep Xavér orgonista zenei szolgálata tette ünnepélyesebbé.

A szentmise elején Ailer Gáspár plébános köszöntötte az egybegyűlt híveket, majd röviden felidézte a Szent Lipót-templom több mint két és fél évszázados történetét. Martos Levente Balázs segédpüspök homíliájában a templomra utalva így fogalmazott: „Amit az elődök bölcsen és kitartóan felépítettek, azt szeretnénk átvenni. A templom nem csupán a kötelességteljesítés, hanem az Isten jelenlétébe való beavatás helye is.” Hangsúlyozta: minél tisztább a szívünk, minél inkább engedjük, hogy Isten formáljon bennünket, „annál jobban leszünk az ég polgárai”. Minden ünnep lehetőség arra, hogy visszatérjünk, megtisztuljunk, és megízleljünk valamit abból a jövőből, amely felé a hit vezet. A kőből épített templom ezért nemcsak a múlt tanúja, hanem Isten ajándéka, a jelen és a jövő kapuja is.

A püspök a templom védőszentjének legendáját is megemlítette. Amikor Szent Lipót feleségül vette Ágnes hercegnőt, a menyasszony kilépett a szabadba, és egy hirtelen fuvallat elsodorta a fátylát. Napokig keresték, de nem találták. A fátyol elveszett, ahogy néha a házasság, az élet vagy a hit útja is bizonytalanává válik. Évekkel később az erdőben találták meg a fátylat egy bodzabokor ágán, épen, érintetlenül, mintha csak akkor tette volna oda valaki. Lipót felismerte: itt akar Isten új kezdetet, itt kell közösséget és templomot alapítania. Így született meg a klosterneuburgi apátság.

„Milyen különös – jegyezte meg a püspök –, hogy egy házas ember lesz nagy egyházépítő.

Amit az élet vihara elragad, azt a gondviselés visszaadhatja; Isten minden elveszítettnek hitt pillanattól képes új otthonot, új küldetést formálni.” Hozzátette: az Egyházban a karizmák kiegészítik egymást, mindenkinek megvan a maga ajándéka, és Isten országát együtt építjük. „Ezért fontos, hogy ne csak a kőből épült templom legyen találkozási pontunk, hanem a közösség befogadó ereje, a házasság hűsége, a családok élete is. Egy gyerekekkel megáldott szép házasság az Egyház életének alapja.”

A továbbiakban Martos Levente Balázs egy imádságot idézett fel, amelyre a plébánia honlapján lelt rá, és amely – ahogyan fogalmazott –

„szívből mondható”: „Jézus, Isten Fia! Te hívod a megkeresztelteket, hogy »vezzenek a mélyre«, bejárja az életszentség útját. Szítsd fel szívünkben a vágyat, hogy a te szereteted hatalmának tanúi legyünk a világban! Tölts el Lelked ajándékaival, hogy egyre inkább hasonljunk hozzád, és téged jeleníthessünk meg a világban! Ámen.”

A püspök így buzdított: imádkozó közösséggé kell válnunk, engednünk kell, hogy Jézus megérintsen bennünket, különben elsodródunk. Az imádság személyes könyörgés, mégis egymást tartjuk meg vele – hangsúlyozta Martos Levente Balázs.

Forrás: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye/Zsuffa Tünde

Fotó: Merényi Zita

Szeretnénk a föld sója lenni

Fiatalkok találkoztak Erdő Péter bíboros, prímással a szinodalitás jegyében a Párbeszéd Házában

(Folytatás az 1. oldalról)

Szeretnénk a „legbátrabb generáció” lenni az Egyházban, akik a közös cél érdekében csapatként összekapcsolódnak, és együtt építik az Atya „örömteli, összetartó és nyitott” házát – mondta. De valóban összegyűlünk-e Jézus nevében? Vagy a közösségi média megakadályozza ezt? Pecze Zsombor arra biztatta a fiatalokat, vállalják fel egymást és a hivatásukat, váltásák cselekvésre hitüket. Végül a Szentlélek áldását kérte építőmunkájukra.

„Kedves Barátaim!” – üdvözölte Erdő Péter bíboros a résztvevőket, és köszöntőjében hangsúlyozta, mennyire fontos a szinodalitásról beszélni egy individualizált korban, amikor az emberiség életét a bezárkózás, a „nincs szükségünk a másikra” elv jellemzi. A szolgáltatások, a műszaki háttér lehetővé teszik, hogy az életet akár szingliként is leélje valaki. Akár hívőként, az Egyházban is zárva marad egy majdnem börtönnnek tűnő környezetben.

Erdő Péter előadásában – *A presbiteri testület lelke, adalékok a „szinodalitás” eszméjének fegyelmi és hittani előzményeihez* –, adalékokkal akart szolgálni a fogalom értelmezéséhez, mely nem divatjelszó, hanem egy olyan valóság, ami az Egyház életében lényeges. Maga a kifejezés viszonylag új az egyházi szóhasználatban, jelentése is változik egyes keleti és nyugati teológiai dokumentumokban, sőt mást és mást jelent az egyes szerzők írásaiban is. Nem tévesztendő össze a kollegialitással, és nem azonos a demokráciával, hanem az Egyházon belül sajátos teológiai jelentéssel rendelkezik. A Nemzetközi Teológiai Bizottság Ferenc pápa nyomán megvilágította a szinodalitás fogalmának történeti és teológiai vonatkozásait, kifejtve, hogy

rűzött a világon. A Szentlélek ott volt az emberiség megrendülésében. De a gonoszságnak – gyűlölség, békétlenség – is vannak hullámai, amelyek végigsöpörnek az emberiségen, gyakorta társadalmi méretekben, a népek között. Józan emberi ésszel nem tudjuk megmagyarázni ezt – mondta a bíboros. – Ugyanakkor a jónak, az Isten akarata szerinti közösségi együttműködésnek is megvan a lelke, nekünk pedig együtt kell vele működni.

Az esemény az előadást követően beszélgetéssel folytatódott. A tizenkét asztalnál a szinódus „beszélgetés a Lélekben” módszerét követték, gyakorolva a másik figyelmes és érdeklődő meghallgatását, a hallottak elmélyült átgondolását. Az asztalközösségek facilitátorai két elmélkedésre szánt szöveget olvastak fel Ferenc pápa *Evangelii gaudium* kezdetű apostoli buzdításából és a *Szentírásból*, melyek arra bá-

ez az Egyház olyan szerkezeti valóságát fejezi ki, mely a kezdetektől fogva jelen van. Erdő Péter előadásában az első évszázadok Egyháza teológiai öntudatának és intézményes életének néhány olyan sajátos szempontjára hívta fel a figyelmet, melyeket ma a szinodalitás jelének tekinthetünk.

A bíboros bemutatta, hogy már az első századokban jelen volt az a szemlélet, mely szerint az Egyház vezetése nem egyéni, hanem közösségi felelősség. A presbiteri testületét a Szentlélek közös ajándéka, a „presbiterium Lelke” élteti, amely lehetővé teszi, hogy a püspökkel együtt végezzék szolgálatukat – tanácskozásban, bírászkodásban, tanításban és a közösség lelkivezetésében. Ez a közösségi Lélek az Egyház egységének és dinamizmusának forrása. A szinodalitás tehát nem demokratikus értelemben vett részvételt jelent, hanem a Szentlélek által vezetett közös felelősséget az Egyház életéért.

Az előadást követően Erdő Péter a résztvevők kérdéseire válaszolva megerősítette: a szinodalitással az Egyház nem társadalomszervezési modellt akar bevezetni, amelyben a többség döntései működtetik a folyamatokat. A szinodalitás a Szentlélek működése az ösz-

torították a fiatalokat, legyenek „missziós tanítványok, akik kezdeményeznek, bevonódnak, kísérnek, gyümölcsöt hoznak, ünnepelnek”, akik a föld sója és a világ világossága letnének.

Erdő Péter a rendezvényt értékelve elmondta, a szinodalitás nem egyszerűen szervezési kérdés. Arról van szó, hogy a Szentlélek az egész Egyházban működik. Nagy örömmel vett részt a fórumon, és lelkesíti, hogy vannak ilyen alkalmak egyházmegyei és országos szinten egyaránt. „Szimpatikus és igényes fiatalok gyűltek ma este itt össze, hívó emberek, megkereszteltek és keresztségre készülő katekumének, akik egymást erősítik ez által a találkozás által is, hogy azon az úton menjenek tovább, ahol most elindultak.”

Fedor Ádám – a szakkollégiumi program egyik szervezője, aki egy asztaltársaságban ült Erdő Péter bíborossal – azt emelte ki, jól tudtak együtt gondolkodni. Mély élményként tudatosodott bennük, mire kaptak küldetést: Mindannyian legyünk a föld sója, ami tartósít, ami ízt ad! Legyünk mi, katolikus fiatalok, akik aktívak vagyunk, a só, ami megőrzi a világot!

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

A szentségi pecsétet védi az Egyház

Ujházi Lóránd kánonjogással a gyónási titokról beszélgettünk

Hiába létezik évszázadok óta, sokan nem értik, mi a jelentősége a gyónási titoknak. A témáról Ujházi Lóránd kánonjogással, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Posztgraduális Intézete tanácskezelőjével, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Vallás és Társadalom Kutatóintézetének vezetőjével beszélgettünk.

– Általánosságban mit kell tudnunk a bűnbánat szentségéről?

– Már nagyon korán kialakult a keresztény közösségben, hogy a keresztség után szükség van egy második lehetőségre, második megtérésre is. A korai időszakban éppen azért halogatták sokan a keresztség felvételét, mert ennek révén szabadultak meg a bűneiktől, hiszen a keresztséggel bűnbocsánatot is nyertek. A vízkeresztség szükséges az üdvösséghez, de ezzel együtt az egyházi közösségbe is bebocsátást nyer az, aki felveszi. Ha viszont valaki csak a halálos ágyán teszi meg ezt, azzal elrekeszti magát az isteni kegyelem más eszközeitől. Ezt hangsúlyozták az első századok keresztény írói is, például Tertullianus, Origenész vagy Aranyszájú Szent János. A keresztség emellett egy jogteremtő aktus, vagyis jogok és kötelezettségek forrása is.

A Katolikus Egyház szakekizmus (KEK 1428) a II. Vatikáni Zsinat *Lumen gentium* kezdetű dogmatikus konstitúciójára hivatkozva beszél arról, hogy „a bűnösöket is magába foglaló Egyház egyszerre szent és mindig megtisztulásra is szorul, ezért szüntelenül a bűnbánat és a megújulás útját járja”. A kezdeti időszakban a gyónás közösségben, vagyis nyilvánosan történt, ez azonban lelkipásztori szempontból nem bizonyult megfelelő gyakorlatnak. Egyrészt nehéz volt egy ilyen alkalmat megszervezni, másrészt az is problémát jelentett, hogy nem volt diszkrét, vagyis mások is hallhatták azt, amit a bűnvalló elmond. Emellett a fülbegyónás esetén a lelkipásztor sokkal jobban tud figyelni arra, hogy az elkövetett bűn súlyosságát mér-

legelve a gyónó személyére szabja az elégtételt. Fontos, hogy a kiszabott penitencia reális és teljesíthető legyen.

– A keresztséget szükség esetén bárki kiszolgáltathatja. Miért alakult ki az a gyakorlat, hogy a bűnbánat szentségéhez mindenképpen papra van szükség?

– Először is le kell szögezni, hogy „egyedül Isten bocsátja meg a bűnöt” (KEK 1441). A szentségek egy bizonyos részénél ugyanakkor megkülönböztetjük a rendes és a rendkívüli kiszolgáltatót. A keresztségnél egy világi vagy esetleg nem keresztény személy is kiszolgáltathatja egyes helyzetekben – szükség vagy életveszély esetén – a szentséget. De itt is igaz, hogy a rendes kiszolgáltató a diakónus, a pap vagy a püspök. A bűnbocsánat esetében nincs rendkívüli kiszolgáltató. Ennek két fontos feltétele van. Az első, hogy az illető érvényesen pappá legyen szentelve. A másik szempont, hogy legyen az illetőnek felhatalmazása. Ez származhat a jogtól, például halálveszély esetén, amikor az egyébként arra nem jogosult pap is kiszolgáltathatja a bűnbocsánat szentségét. De származhat a hivatalból is, mint a római pápa vagy a püspök esetében. Más papi személynek alkalmasnak kell lennie erre, ehhez pedig sokszor vizsgát is kell tennie. Ezt a felhatalmazást a megyéspüspök vagy a szerzetesi előljáró adhatja meg. Fő szabály szerint ez az egész világra érvényes, de lehetőség van a korlátozására is.

– Ha a gyónó elmondja a papnak, hogy valamilyen bűncselekményt követett el, szerepelhet-e az az elégtételek között, hogy jelentkezzen a hatóságoknál?

– Fontos látni, hogy ez nem az a fórum. A gyónó nem ezért keresi fel a papot. Az, aki Isten elé járulva bűnbánatot gyakorol, nem érezheti azt a lelki nyomást, hogy esetleg az állami hatósághoz fogják küldeni. Persze lehet erről beszélgetni a gyónás során, de ehhez megfelelő lelkipásztori érzékenységre van szükség.

– Ha a pap a gyónás során értesül valamilyen súlyos bűncselekményről, akkor mi a teendője?

– Tisztán egyházjogi értelemben a szentségi pecsét nagyon erősen védett. A gyónási titok megőrzéséről több tanítóhivatali megnyilatkozás is volt a történelem során, de a Tridenti Zsinat konkrétan meg is fogalmazta ezt. Az Egyházi Törvénykönyv 983. kánonjának 1. §-a szerint „a gyónási titok sérthetetlen; ezért tilos a gyónatónak a gyónót szóval vagy bármilyen más módon, bármi okból, akár csak részben is elárulnia”. A 984. kánon hozzászól, hogy „a gyónatónak teljességgel tilos a gyónásból szerzett ismereteit a gyónóra nézve károsan felhasználnia még akkor is, ha a leleplezés minden veszélye ki van zárva” (1. §). Ha megteszi, akkor önmagától beálló kiközösítés alá esik. Az Egyház belső joga szerint nincs olyan egyházi vagy világi fórum, mely lehetővé tenné a papnak, hogy a gyónás során elhangzó információkat másokkal megossza. Az utóbb említett kánon azt is megfogalmazza, hogy „aki hatóság szerepét tölti be, annak a külső kormányzatban semmiképpen sem szabad felhasználnia azt az értesülést, amit a bűnökről bármikor is gyónásban szerzett” (2. §).

– Nem véletlen, hogy voltak olyan papok az Egyház történetében, akik a vértanúságig védtek a gyónási titok.

– Nepomuki Szent János a legismertebb, aki IV. Vencel cseh király feleségének a gyónatója volt. Amikor nem árulta el, hogy a királyné mit gyónt neki, a király a Moldva folyóba dobatta. De számtalan olyan egyházi dokumentumot ismerünk, amely a gyónási titok karakterére is kitér, kifejtve, hogy miért fontos ez az Egyház életében.

– Általánosságban sem beszélhet a pap arról, amit a gyónás során hallott? Esetleg egy prédikációban, név nélkül megemlíthet valamit?

– A lelkipásztori érzékenységre van bízva, hogy valaki mit használ

fel abból, ami a gyónások során a tudomására jutott. A homíliában, nagy tömeg előtt megemlíteni valamit a gyónásban hallottakból akkor sem ildomos, ha nem lehet ráismerni arra, aki azt elmondta a papnak. Ám egy szemináriumi felkészítés során, ahol azokkal beszél a tanár, akik majd maguk is gyóntatni fognak, már többet el lehet árulni a részletekről, esettanulmányként. De itt is fontos, hogy minden egyházi rendelkezést szigorúan be kell tartani.

– Az állam általánosan hogyan viszonyul a gyónási titokhoz?

– A polgári hatóság sem írhatja elő, hogy a pap bizonyos esetekben megszegje a titoktartást. Sok állam a vallásszabadság égisze alatt elismeri, hogy a Katolikus Egyháznak van egy sajátos gyakorlata, vagyis garantálja az egyházi jogi rendelkezések érvényesülését. Néhány helyen, például az Egyesült Államok egyes tagállamaiban megpróbálták előírni, hogy bizonyos bűncselekményeket jelenteni kell a hatóságoknak, de ez ellen nem csak a helyi püspöki konferencia tiltakozott; az igazságügyi minisztérium is feljelentést tett ezen államok ellen, mivel úgy látták, hogy a törvény ellentétes az alkotmány vallásszabadságról szóló első kiegészítésével. Most az amerikai legfelsőbb bíróság foglalkozik ezzel az üggyel.

– Nálunk miként szabályozza az állam ezt a kérdést?

– Magyarország esetében a Szent-székkal kötött megállapodás utal az Egyház belső jogrendszerére. Ennek megfelelően a szentségkiszolgáltatást is az Egyház előírásai szerint lehet és kell végrehajtani, ezzel kapcsolatban az Egyház rendelkezései az iránymutatóak. A magyar szabályozás is formakövető gyakorlat, hiszen a nemzetközi szerződés számtalan esetben – például Németországban, Ausztriában, Horvátországban vagy Lengyelországban is – az Egyház jogi szabályozásához utalja a szentségek kiszolgáltatását, ott pedig már az említett szigorú kánonjogi védelem érvényesül.

– Van a Katolikus Egyházban megtalálható gyónási titoknak más területen valamilyen párhuzama?

– Igazából nincs, mert az ügyvédi vagy orvosi titok alól felmentést adhat a hatóság. De a szekuláris joggyakorlatban is azt tapasztaljuk, hogy ritkán kerül sor erre. Más vallások esetében pedig azt látjuk, hogy a Katolikus Egyháznál megtalálható jogrendszer nem létezik, és a lelki beszélgetés, a bűnvallás sem kap ehhez hasonló jogi védelmet.

Baranyai Béla
Fotó: Lambert Attila

A békéről és a békességszerzésről

Podcastsorozat Székely János püspökkel

A szeretet dallama címmel új podcastsorozatot indított a Magyar Katolikus Egyház, melyben Székely János szombathelyi megyéspüspökkel, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnökével hangzik el beszélgetés aktuális témákról. A kéthetente közzétett adások műsorvezetője Kuzmányi István állandó diakónus, a Magyar Kurír főszerkesztője.

A podcastsorozat második adásában Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke a békéről és a békességszerzésről beszél. A főpásztor többek között a béke bibliai értelmezéséről, az Egyház és a pápák megnyilatkozásaiban megjelenő ezzel kapcsolatos tanításokról, a párbeszéd fontosságáról, a közbeszéd és az egymás iránti tisztelet állapotáról, a családról mint a békességszerzés helyéről osztja meg gondolatait a hallgatókkal. A szeretet dallama podcast második adását no-

vember 12-én, szerdán 7 órakor adta közre az MKPK sajtóirodája, amely elérhető a Magyar Katolikus Egyház YouTube-csatornáján.

Az adás a Magyar Katolikus Rádió stúdiójában készült. A következő rész november 26-án, szerdán jelenik meg, témája Európa kulturális és szellemi válsága.

Fotó: Sebő Balázs/MKPK

Szent Márton-felvonulás

lampionokkal Sárváron

A sárvári Szent László Katolikus Általános Iskola hagyományos Szent Márton-napi lampionos felvonulását és az elsős tanulók befogadó szentmiséjét november 9-én tartották.

Sárváron vasárnap este ezerötszázán vonultak a katolikus iskola épületétől – az Ady utcán, a Posta téren és a Hild parkon át – a Szent

László-templomhoz. A lampionos felvonulásra az intézmény hagyományának megfelelően nemcsak a Szent László-iskolába járó gyermekeket és szüleiket, hanem az óvodásokat is nagy szeretettel és kis ajándék lámpásokkal várták. A Márton-napi esti felvonulás része az intézmény iskolaelőkészítő programjának, így e programon is találkozhattak a gyerekek a 2026 szeptemberében induló első osztályok tanítónőivel.

A templomhoz érve Szent Márton ezúttal is „arany” csokitalérokat osztott a gyerekeknek. A felvonulás után szentmise kezdődött a Szent László-templomban. A misében a katolikus iskola befogadta új tanulóit. Talentumos levelet és az iskolai egyenruhát kiegészítő Szent László-kendőt, illetve nyakkendőt kaptak az elsős kisdíjak.

Forrás: Szombathelyi Egyházmegye
Fotó: Benkő Sándor

Szenegáli bencés apát Szent Mártonról

Olivier-Marie Sarr, a szenegáli Keur Moussa-i monostor bencés apátja volt a Szent Márton püspök tiszteletére bemutatott ünnepi szentmise főcelebránsa november 11-én a Szent Márton-bazilikában. Az apát aznap találkozott a Pannonhalmi Bencés Gimnázium diákjaival is.

Olivier-Marie Sarr szenegáli bencés apát Hortobágyi Círil pannonhalmi főapát meghívására érkezett Szent Márton hegyére. November 11-én délelőtt a bencés diákoknak tartott előadást, majd válaszolt a fiatalok kérdéseire. Elsőként bemutatta a vezetése alá tartozó Keur Moussa-i monostort, amelynek neve a helyi szenegáli nyelvjárásban annyit jelent, „Mózes háza”, és Afrika legnyugatibb szegletében, Szenegál fővárosától, Dakartól negyven kilométerre keletre található.

A monostort 1962-ben a franciaországi Solesmes-ből érkező kilenc szerzetes alapította, akik a II. Vatikáni Zsinat után a helyi zenei hagyományra adaptálták a liturgiát egy helyi húros hangszer, a

sőt francia domonkosok, belga karmeliták, litván szerzetesek és a kismarosi ciszterci nővérek körében is.

A Keur Moussa-i monostor sivatagos helyen fekszik, a szerzetesközösség jelmondata viszont így hangzik: „A sivatag kivirágzik.” Az épület körül napjainkban gyümölcskerteket, mangó-, kókusz-, banán-, citrom- és gránátalma-ültetvényeket láthatunk. Az 1972-ben alapított bencés mezőgazdasági iskola diákjait a szerzetesek ökológiai tudatosságra nevelik. Olivier-Marie Sarr a pannonhalmi diákoknak

Keur Moussában, jelenleg is tanít a Pápai Szent Anzelm Egyetemen.

2016-ban kinevezték az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció (ma: Dikasztérium) konzulátorává. 2019-ben választották Keur Moussa-i monostor apátjává. Megkapta a latrobe-i (USA, Pennsylvania) Szent Vince Főapátság tiszteletbeli doktori címét. Olivier-Marie Sarr elmondta, hogy nagyon fontos számára a keresztény–iszlám párbeszéd előmozdítása; Szenegál lakosságának kilencven százaléka muszlim (az apát családjában

zik Afrika békéjéért, könyvet írt a zsolozsmáról, kedvenc hobbija a foci. Mint mondta, egyensúlyban van az élete, és nevetve megjegyezte: „Még az oroszlánokkal is szembe tudok szállni.” Fontosnak tartja a közösség egységét, hiszen „együtt helyt tudunk állni az élet kihívásai közepette”. A diákok kérdéseire válaszolva elmesélte: már tizenkét éves korában megszületett benne a vágy, hogy Istennek adja az

életét, ezt el is mondta az édesapjának. Később megismerte a szerzetesi életformát, amely iránt nagy elhivatottságot ér

zett, igaz, félt elköteleződni, mert aktív világi életet élt, sok barátja volt, és nem szeretett korán kelni. A hívás azonban erősödött. Most boldog szerzetes.

Oktatói, kutatói munkássága középpontjában a szent zene, a zsolozsma és az inkulturáció témája áll. A vatikáni dikasztérium keretében jelenleg a bencés liturgikus kalendárium reformján dolgozik. Elmondta azt is, nem minden kulturális elem alkalmas arra, hogy beemeljék

a liturgiába, ilyenek például a tánc egyes mozdulatai, amelyek elterelhetik a figyelmet a lényegről. „Nem minden gesztus segít imádkozni, és ezt nem mindig értik jól Afrikában.” Az apát arról is beszélt, hogy a Keur Moussa-i monostor zarándokközpont, és szinte minden szenegáli egyházmegegyéből hívják ide a szerzeteseket tanítani, lelkipraktort tartani. Az elsivatagosodással kapcsolatban pedig megjegyezte: „Sokat teszünk a vízhiány enyhítéséért, gondolkodunk a víz újrahásznosításáról, az esővíz begyűjtéséről (évente csak három hónapban esik eső)”, majd a jelenlévők imáját kérte azért, hogy Észak-Afrikában megfelelő megoldást találhassanak a vízhiányra.

A kérdezz-felelek után a szenegáli apát, a diákok, a

gimnázium előljárói, tanárai, a hazai bencés szerzetesközösségek képviselői és a meghívott hazai és külföldi vendégek együtt ünnepeltek a Szent Márton püspök tiszteletére megtartott szentmisén. A szertartás bevezetőjében elhangzott, hogy idén a pannonhalmi Szent Márton-hét az időseket állítja a figyelem középpontjába. „Ők azok, akik az egyre gyorsuló és virtualizálódó világban könnyen a peremre szorulnak, törekennyé váló egészségük vágyakozik erőt és biztonságot adó fél köpenyünkre.

De nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy bizony, mi, fiatalabbak is koldusok vagyunk, akik szívesen burkolózunk be az ő megküzdött éle-

tasásokon mennek keresztül; hagyjuk, hogy a Szentlélek lehelete működjön bennünk, és gyengéden gondoskodjunk a rászorulókról. Kifejtette: „Enyhíteni a fájdalmat, gyógyítani, táplálni, ápolni, ruházni – ez Krisztus munkájának a folytatása. Hagyjuk tehát, hogy Jézus Krisztus Lelke, aki szövetségeseink, betöltse lelkünket, és vezessen, inspiráljon minket, hogy Isten szíve szerint cselekedjünk a legkisebb testvéreink javára, ügyelve arra, hogy olyan gyengéden gondoskodjunk a legkisebbekről, ahogyan egy anya gondoskodik a csecsemőjéről!”

A szónok hangsúlyozta: „Szent Márton ünnepe arra hív minket, hogy Krisztus arcát lássuk meg testvéreink arcán,

kora és néhány ütős hangszer felhasználásával, modernizálásával. A későbbiekben a különleges, népi hangzásvilágú zenei darabokból CD-ket adtak ki, a kora liturgikus használata elterjedt Afrika-szerte,

a hivatásáról is beszélt. Mint mondta, 1997-ben lépett be a rendbe, noviciátusa után Solesmes-ben, Avignonban, majd Rómában tanult, ahol XVI. Benedek diakónusa lehetett. 2009-ben szentelték pappá

is többen az iszlám vallás követői – a szerk.), akik a kisebbségben élő keresztények szabad vallásgyakorlását tiszteletben tartják.

Az ötvenéves bencés apát munkacsoportban dolgo-

tük, csendes jelenlétük, őszinte és elvárások nélküli szeretetük felénk nyújtott köpenydarabjába. Mert mindannyian – fiatalok és idősek – arra vagyunk meghívva, hogy egyszerre legyünk Mártonok és koldusok, nagylelkűek és alázatosak, adakozók és köszönetet mondók.” A pannonhalmi közösség képviselőit külön köszöntötték a szenegáli apátot, „aki magával hozta a szerzetesség bölcsőjét, a kereszténység megújulását és frissességét is jelentő kontinens tapasztalát és inspirációját”.

Olivier-Marie Sarr homíliájában arról beszélt, hogy a keresztényeknek a szentségre való általános meghívottsága három alapvető magatartást feltételez: szeressük minden embertársunkat, különösen azokat, akik nagy megpróbál-

szánjuk rájuk időnket, szolgáljuk őket tehetségünkkel, és buzgón, lelkesen és meggyőződéssel adjuk bele szívünket mindebbe! Más szóval, a köpeny, amelyet meg kell osztanunk: az időnk, a tehetségünk és a szívünk.” Mint mondta, „a felebarátom misztérium, olyan titok, amely előtt térdre kell borulnom, mert szent föld: minden ember szent kép, és az ember, minden ember Isten képmása”.

A szenegáli bencés apát a következő szavakkal zárta beszédét: „Az Úr alakítsa át jóságosan életünket, hogy egy napon meghallhassuk hívását: »Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ teremtése óta nektek készített országot!«”

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Szent Márton-menetet tartottak Budapest belvárosában november 11-én. Az eseményt az Actio Christiana szervezte, a belváros-lipótvárosi önkormányzat, a Deák téri evangélikus egyházközösség és civil szervezetek (Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, Legio Leonum Valentiniani, Pest-Budai Dalárda) támogatásával.

A 2013 óta minden évben megrendezett menet célja, hogy felhívja a figyelmet arra, a Márton-nap nem egyenlő a libapcsenyével. Ennek az évszázados hagyománynak az alapja ugyanis pannóniai Szent Márton, akinek legendás alakja mindannyiunk számára példaként szolgálhat: segítsünk a rászorulókon! Mi, keresztények azonban nem elégedhetünk

meg a közhelyes „jóemberkedéssel”: ahogy Szent Márton, úgy mi is vegyük a

bátorságot, hogy ne a földi hívásokra koncentráljunk az életben, hanem Istent szolgáljuk!

A rendezvényen rengeteg gyerek és felnőtt vett részt, nem véletlenül: a menetet maga Szent Márton vezette lóháton, a pestiek és a turisták nagy öröme és ámulatára. A trombita-, kürt- és dobpergés kísérte, lámpásokkal, fáklyákkal „felszerelt” vidám sereg derűs hangulatban vonult végig a Deák térről egészen az Egyetem térig. Az Egyetem téren szokás szerint Szent Márton legismertebb legendájának bemutatásával fejeződött be a nem mindennapi, látványos menet: Szent Márton nagylelkűen megosztotta köpönyegét a didergő koldussal, pontosabban – mint ahogy az hamarosan kiderült – magával Jézussal.

Forrás: Kéthelyi Mátyás/Actio Christiana
Fotó: Merényi Zita

Legyél te is Krisztus katonája!

Szent Márton-menet Pest belvárosában

A máltai szellem a professzionalizmus mögött

Szabadhegyi Kristóf újabb ciklusát kezdi a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének élén

(Folytatás az 1. oldalról)

– **Hogyan viszi tovább a szövetség és a szeretetszolgálat Kozma Imre örökségét?**

– Kilenc évvel ezelőtt, 2016-ban választottak meg először a rend vezetőjének, ez a harmadik ciklusom. Korábban ötéves volt egy ciklus, a mostani hároméves. Valamikor a megbízatásom második-harmadik évében kezdtem igazán beletanulni, hogy mit jelent az elnöki tisztség megfelelő ellátása. Ez a harmadik ciklus azért is jelent kihívást, mert a szeretetszolgálatnál nagy változást hozott, hogy Kozma Imre atyát magához hívta a Teremtő.

A máltai jelenlét Magyarországon leginkább a szeretetszolgálaton keresztül látható, azt mondanám: a szeretetszolgálat a lovagrendnek olyan, mint a karitás az Egyháznak. Ez a segélyszervezet valóítja meg a kilencszáz éves múltra visszatekintő Jeruzsálemi, Rodoszi és Máltai Szuverén Ispotályos Szent János Lovagrend küldetését, „a hit védelmét és a rászorulókat megsegítését”. Imre atya halála után új korszak kezdődött, ami új feladatokat jelent és egyben lehetőséget is, hogy a Szeretetszolgálat és a Lovagrend közösen tudja megvalósítani a máltai hivatást Magyarországon.

– **A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége mivel segítheti leginkább a szeretetszolgálatot?**

– A szövetségnek százhatvan tagja van, a szeretetszolgálatnál pedig csaknem hétezer alkalmazott dolgozik, egészen más tehát a nagyságrend. A szeretetszolgálat professzionális szervezet, méretét és formáját tekintve Magyarország húsz legnagyobb szervezete közé tartozik. A lovagok feladata az, hogy a közép-pontban tartsák a máltai szellemiséget. A professzionalizálódás során ez komoly kihívást jelent, mert van hajlam arra, hogy a máltai szellem háttérbe szoruljon – nekünk viszont éppen az a küldetésünk, hogy ez ne történhessen meg.

– **Mi határozta meg az útját a szövetségbe?**

– 1945 és 1990 között emigrációban működött a szövetség, két fő központtal: az egyik Észak-Amerikában, New Yorkban, a másik Németországban és Ausztriában. Ezek a közösségek életben tartották azt a szellemiséget, ami 1945 előtt Magyarországon lé-

tezett, így a rendszerváltozás után újraéledhetett a szövetség.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat 1989-ben alakult meg. A szüleim 1956-ban mentek ki Amerikába, én ott születtem. Édesapám máltai lovag volt, rajta keresztül kerültem én is a rendbe, huszonkilenc évesen. Kezdetben inkább a családi hagyományt követtem, fiatalon az ember még nem látja át, mit is jelent valójában lovagnak lenni. Ahogy bekapcsolódtam a máltai munkába, magával ragadott a rend szellemisége. Keretet adott az életemnek, hogy az életszentség útján járjak. Idővel vezetői feladatokat kaptam: először kincstárnok, majd ispotályos lettem. 2016-ban Kállay Ubul Tamás adta át nekem a stafétát, amit a szövetségi tagok elfogadtak.

– **Egy értékközpontú szervezet vezetőjeként mit tekint az elsődleges felelősségének?**

– Elsősorban példamutatással tartozom. Építeni kell azokra a hagyományokra, amelyeket ez a nagy múltú rend képvisel. Kilencszáz éves a karizmánk. Már a jeruzsálemi megalkulás idején is a betegekről és a zarándokokról gondoskodott a rend, a történelem során pedig a hit védelmét is felvállalta Rodoszon és Máltán. Ma is feladatunk a hitvédelem, de más formában: a máltai lovagok elsősorban példás élettel, a lovagi eszmények megélésével tudnak tanúságot tenni.

– **Milyen módon készülnek a megalkulásuk centenáriumára?**

– Hároméves folyamatban valósul meg a készüllet. Mindegyik évben teszünk egy zarándoklatot. Sajnos nem tudtunk Jeruzsálemmel kezdeni, így elsőként Rodosz volt az úti célunk. Itt a lovagi múlt helyszíneit és épített emlékeit kerestük fel. Rodosz a kilencszáz éves történelmünk egyik legfontosabb állomása, itt alakult ki az a szuverenitás, amely a különlegességét adja rendünknek: egyszerre egyházi szervezet és a nemzetközi jog alanya. A több mint kétszáz éves rodoszi időszak alatt a rend elérte ezt a státuszt. Az erődítmények, kikötők, a hadiflottát kiszolgáló infrastruktúra mind óriási szervezetségről tanúskodik. Innen védtek a lovagok Európa kereszténységét, és itt hozták létre azt a kórházat, amely ma is lenyűgöző méretű. Mélységes benyomást tett rám, amikor megérezhettem a lovagok helytállását, és láthattam, mennyire meghatározta a rend Rodosz történelmét. Felkerestük a

Filerimos-hegy kolostorát is, ahonnan a rend patrónájának, a Filermoi Madonna ikonjának tisztelete ered.

– **Mi jellemzi a szövetség minden napjait? Hogyan kapcsolódnak össze a tagok?**

– Csütörtökönként találkozunk a székházban, ezeken az alkalmakon egyszerre fontos számunkra a spiritualitás és a közösségi élet. A zsolozsmát és a szentmisét beszélgetés követi. A liturgikus év több kiemelkedő ünnepére is összegyűlünk: Keresztelő Szent János, a rend védőszentjének napja (június 24.) a legnagyobb ünnepünk, emellett megemlékezünk Boldog Gellértről, az első nagymesterrel (október 13.), és ünnepeljük a Filermoi Boldogasszonyt is szeptember 8-án. A rend évente nagy nemzetközi zarándoklatot szervez Lourdesba, amelyen négy-ötezer rendtag és számos beteg, rászoruló vesz részt. Ez különleges lelki élmény, a rend nemzetköziségének erős megtapasztalása.

Ifjúsági közösségeink minden nyáron mozgásszerűt táborát szerveznek, mindig más országban, Magyarországon eddig három alkalommal volt házigazda. Évente tartunk lelkipályakorlatot is, valamint kisebb zarándoklatokat Kassára és Csíksomlyóra. Ezek az alkalmak megerősítik a közösséget.

– **Hogyan lehet valaki máltai lovag?**

– Két rendtag ajánlása alapján, ami rendszerint a jelölt tudta nélkül történik. Ezt követően, mint elnök, személyes beszélgetésre hívom az illetőt, hogy kölcsönösen megismerjük egymást. Ha úgy látom, jól illeszkedik a szövetségbe, elkezd egy felkészülési évet, amely alatt bekapcsolódik a közösségi életbe. Az év végén kölcsönösen értékeljük a tapasztalatokat. A személyi kérdésekről Magyarországon a tanács dönt, a jelöltet felvételéről pedig Rómában születik hivatalos határozat.

– **Milyen formában valósul meg a magyar máltai rend és a nemzetközi szervezet együttműködése?**

– Sok szálon van kapcsolat, együttműködés és konzultáció a renddel. Magyarország, Németország, Franciaország és Olaszország mellett, azon négy ország egyike ahol különösen jelentős a szeretetszolgálati tevékenység. A magyar máltai közösség munkáját a rend nemzetközi szinten is nagyra értékeli. Tavaly a nagymes-

ter, idén a nagyispotályos látogatott el hozzánk. Nemzeti szinten az elnök és a kancellár felel az operatív működésért, a karitatív munkában pedig az ispotályos tartja a kapcsolatot a szeretetszolgálattal. Évente konferenciát rendeznek a nemzeti ispotályosok részvételével a tapasztalatcsere érdekében, és számos stratégiai tanácskozás is zajlik. A rend hatévente választ kormányt, amelyben a szövetségek képviselői is részt vesznek.

– **Hogyan látja a magyar társadalom hozzáállását a jótékonyáshoz?**

– 1992-ben költöztem Magyarországra, azóta van személyes tapasztalatom. A rendszerváltás után euforikus lelkesedést tapasztaltunk, sokan keresték a lehetőséget arra, hogy plébániákön vagy önkormányzatoknál karitatív tevékenységet végezzenek. Később ez alábbhagyott, részben a megélhetési nehézségek miatt. Most viszont generációváltásnak vagyunk tanúi: a fiatalok egyre aktívabban kapcsolódnak be az önkéntes munkába. A szeretetszolgálat nagy hangsúlyt helyez az önkéntesség lehetőségeinek biztosítására – az érdeklődők online felületünkön jelentkezhetnek, majd személyes vagy online beszélgetésen mérjük fel, hogyan tudnak bekapcsolódni a munkába.

Az utóbbi években sokat fejlődött a vállalati társadalmi felelősségvállalás is: egyre több cég fordít figyelmet arra, hogy a saját lehetőségei szerint adjon valamit a társadalomnak, akár anyagi támogatás, akár önkéntes munka formájában. Ebben is együttműködünk, közösen alakítjuk ki a programokat. Határozottan felfelé ívelő tendenciát látok.

– **Az önkéntesség valóban működő út a fiatalok megszólítására?**

– Igen, ezt nap mint nap tapasztaljuk. A gimnáziumokban bevezetett kötelező önkéntességi programot nagyon jó kezdeményezésnek tartom, még ha nem is mindenki veszi komolyan. Ha csak a résztvevők tíz-húsz százalékát megérinti, már az is siker. A szeretetszolgálat több mint húsz közoktatási intézményt tart fenn, főként felzárkózó településeken. Tapasztalataink szerint a fiatalokat leginkább két terület szólítja meg: a zene és a sport. Ezek képesek közösségbe hívni és jó irányba terelni őket, s ezzel rengeteget adhatunk nekik.

– **Ma tanúi vagyunk a hit és a közösségi értékek háttérbe szorulásának. Bizakodó a jövőt illetően?**

– A hit valóban háttérbe szorulna? Én inkább azt látom, hogy az emberekben van igény valamilyen spiritualitásra. A mi feladatunk, hogy megtaláljuk, milyen módon tudja megszólítani őket az Egyház és a rend, és hogyan ismerhetik fel, hogy ezen az úton járva a saját kérdéseikre is választ találhatnak.

Ez nem egyszerű, mert elvilágiasodunk, de éppen ezért fontos, hogy példával mutassuk meg: a hit és a közösség megtartó erő.

– **Mit tart az utóbbi évek legnagyobb sikerének a máltaiak életében?**

– Elsősorban a Felzárkózó települések programot. Olyan kezdeményezés ez, amely képes társadalmi, gazdasági és szociális szinten is hatni, az integráció élő példája. Nagy a külföldi érdeklődés is. Bár ez generációkon átívelő program, már most látható, hogy érdemes folytatni.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Missziós napokat tartottak Zalaegerszegen

Zalaegerszegen a városi plébániák, az iskolalelkészség és a Családkapecs Keresztény Kulturális Egyesület összefogásával 2024-ben városmissziót tartottak. Ennek folytatásaként idén október utolsó napjaiban missziós napok keretében szólították meg a város lakosságát.

Keresztényként a hitnek egész életünket át kell hatnia; a hívó embernek, a hívek közösségének pedig kövasként kell működnie a világban. A városmisszió egy erre tett kísérlet: a közösségek kilépnek a plébániákról, és utcákon, tereken, sportcsarnokban, vagy akár koncerteken várják az embereket, hogy tanúságot tegyenek hitükről. A cél, hogy minél több emberhez eljusson az evangélium

örömhíre, hogy minél többen találkozhassanak az élő Jézussal, és befogadják őt.

A zalaegerszegi városmisszió keretében kreatív evangelizációs alkalmakon, dicsőítő koncerteken, valamint október 25-én roma családi lelkinapon vehettek részt az érdeklődők. A missziós napokhoz kapcsolódott a Szent András Evangelizációs Iskola nyolcnapos Pál-kurzusa október 22. és 29. között.

Az értékek és a hit átadásának egyik legszebb formája a személyes

megszólítás és a személyes tanúságtétel. Ez azonban sokszor nagy kihi-

vást jelent a tanúságot tevő személy számára. Ezen igyekezett segíteni a Szent András Evangelizációs Iskola azzal, hogy elhozta a Pál-kurzust Zalaegerszegrre. A kurzus húsz résztvevője nemcsak iskolapadban tanulta meg az evangelizálást, hanem különböző helyszíneken, missziós gyakorlatok során is.

A missziós napok során többször is találkozhattak a zalaegerszegiek Csiszér Lászlóval (*képünkön*), aki zenekarával több helyszínen dicsőítő koncertet

adott, tanított és tanúságot tett, és a Pál-kurzuson zenei szolgálata mellett a leendő evangelizátorok képzésében is részt vett. A Szent András Evangelizációs Iskoláról és a Pál-kurzusról Joanovits Róberttel, az iskola nemzeti igazgatójával, majd Kovács Zoltán röszei plébánossal, a Pál-kurzus lelki vezetőjével az Egyházon belüli és azon kívüli evangelizálás lehetőségeiről és szükségességéről Sárközi Violetta beszélgetett. Csiszér Lászlóval a roma családi lelkinapon Gömbös Katalin beszélgetett a városmisszióról. A beszélgetések a Mária Rádió 2025. november 9-i *Napindító* című műsorában hangzottak el.

Forrás: Szombathelyi Egyházmegye
Fotó: Szent András Evangelizációs Iskola

ADÁSVÉTEL

RÉGI könyveket, képeslapokat vásárolok gyűjteményembe. T.: 06/20-341-9106

ALBÉRLET

KIADÓ a Blaha Lujza tér közelében, József körüti, lift nélküli házban egy 46 négyzetméteres, második emeleti, egyedi gázkonvektoros fűtésű lakás. Helyiségek: bútorozott szoba, konyha, fürdőszoba. Havi bérleti díj: 150 000 Ft + rezsi. Plébánosi ajánlás szükséges. Érdeklődni Dr. Breznay István plébánosnál lehet telefonon: +36/30-725-8797

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 65 éves korig. T.:+36/30-628-9657 57 ÉVES, katolikus értékrendjét fontosnak tartó, normál testalkatú, fiatalos életvitelű budapesti nő keresi élete párját hasonló férfi személyében 45 és 60 év között. Jelige: Isten jósága végtelen

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentgység előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikok a templom karításcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családkozhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homiliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldogá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) 2025. december 6-án, szombaton 7 órakor.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): december 4-én 16 órától 7-én 13 óráig ADVENTI lelkiGYakorlat Osztie Zoltán atyával. December 11-én 18 órától 14-én 13 óráig Gál Péter atya lelkiGYakorlata: „Belső gyógyulás”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalomának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi vesztéségeinkben való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Községi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kétéhetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kétéhetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2025.

JÓTÉKONYSÁGI KONCERT

BOGO KING BOGO KINGSEI
ZENÉ KORLÁTOK NÉLKÜL

2025. december 3. 19.00
NEMZETI SZÍNHÁZ
Az esemény bevételeiből a kenyai Bogo Bogo nyomoroggyedben élő fogyatékos gyermekek és családjukat támogatjuk.

JEGYVÁSÁRLÁS

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT
NEMZETKÖZI SEGÉLYEZÉS

nemzetkozi.maltai.hu/jegyvasarlas

ADVENT ERDÉLYBEN

december 5-7. | 3 nap | 99.900 Ft/fő

ADVENT LENGYELORSZÁGBAN
december 5-7. | 3 nap | 114.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

2026. február 9-12. | 4 nap | 359.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

2026. március 2-8. | 7 nap | 389.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

2026. március 11-15. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

PORTUGÁLIAI KÖRUTAZÁSSAL

2026. március 18-23. | 6 nap | 419.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT DÉL-OLASZORSZÁGBA

(SAN GIOVANNI ROTONDO ÉS BARI)

2026. március 20-25. | 6 nap | 459.900 Ft/fő

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

2026. április 8-12. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT TOSZKÁNÁBA

2026. április 20-26. | 7 nap | 399.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

november 26., december 3., 17. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti (tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272).

ELMÉLKEDÉS

Advent Máriával címmel Kovács Zoltán helyettes plébános (budapest-szentistvánvárosi Szent István király bazilika), egyetemi tanár elmélkedésével készülhetünk az ünnepre a budapesti Szent István király bazilikában (Budapest V., ker., Szent István tér) a decemberi vásárnapokon, a 18 órai szentmisék után. Témák: I. vasárnap (nov. 30.), a virrasztás adventi lelkülete kapcsán: Mária bizva és Mária ránk bizva; II. vasárnap (dec. 7.), a bűnbánattartásra szóló Keresztelő János-i felszólítás kapcsán, Szeplőtelen Fogantatás „előestéjén”: Maradandó szentség – bűnbánat nélküli; III. vasárnap (dec. 14.), az örömteli üzenetből - „Ime, elküldöm követemet színed előtt, hogy elkészítse az utat teelőtted” - kiindulva: A közvetítő, aki készíti az utat; IV. vasárnap (dec. 21.), közeledve a szentév zárásához, ugyanakkor a Szent Szűz születésére várva töretlen reménnyel a jövőbe tekintve: Zárul a szent kapu – feltárl egy másik. Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak!

EMLÉKMISE

Szent Charles de Foucauld (Károly testvér) halálának 109. évfordulójára emlékezünk a 2025. december 1-jén, hétfőn 18 órakor kezdődő szentmisén. Előtte, 17 órától csendes szentségimádás lesz. Helyszín: Egyetemi (Kisboldogasszony-) templom (Budapest V., Egyetem tér/Papnövelde u.). Szeretettel hívunk és várunk! Jézus Kistestvérei és a Názáret Közösség tagjai. www.jezuskistestveirei.hu, www.nazaret.hu

ÉLETVÉDŐ NAP

Gyermekekért – A gyermek áldás címmel rendezik meg az V. Országos Életvédő Napot Debrecenben november 22-én, szombaton 8-18 óra között, a Szent Efrém Görögkatolikus Általános Iskolában (Debrecen, Kossuth u. 44.). Témák többek között: Létezik-e „katolikus lombik”?; Ciklus show; Kilenc hónap - Egy tanév; Abortusz, vetélés utáni gyógyulás; Kiskoriak babavárása. A rendezvény ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Bővebb információk: <https://hd.gorogkatolikus.hu/>

KONFERENCIABESZÉDEK

Jézust hallgatni a Hegyi beszédben címmel adventi konferenciabeszédeket tart Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök a pesti ferenceseknél, az Alcantara Szent Péter (belvárosi ferences) templomban (Budapest V., Ferenciek tere 9.), advent vasárnapjain a 18.30-kor kezdődő szentmisék után. Téma: Máté evangélista úgy rajzolja meg Jézus egyéniségét, hogy tettei mellett különösen is kiemeli beszédeit. Ezek közül első és talán legjelentősebb, mindenképpen a legismertebb a Hegyi beszéd. Ez Jézus erkölcsi tanítását foglalja össze. Jézus, mint egyfajta új Mózes, új törvénnyel jelentkezik, amely az előzőt valójában feltételezi, mégis számos ponton megújítja, megváltoztatja, felülülja. Milyen nekünk, mai keresztényeknek az ellenségszeretetről, a nyolc boldogságról vagy éppen az úgynevezett aranyszabályról hallani? Mennyire engedjük, hogy Jézus ezekre az olykor nehéz területekre hívjon minket?

RÓZSAFÜZÉR-IMÁDSÁG

TÉRden álló férfiak rózsafüzér-imádsága lesz Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren, december 6., elsőszombaton 10 órától. Gyülekező 09.45 órától. A hívó férfiak együtt, térdén fohászkodnak a Szűzanya közbenjárásáért, az öazonosság megerősödéséért, szívbeli békéért, a kiengesztelődésért, a hitben való gyarapodásukért, az Istenhez való megtérésért, a férfitestvérek imádságban való megerősödéséért, valamint gyermekeinkért, családjainkért és egész imádkozó nemzetünkért. A szervezők kéri, hogy ahol imádkoznak bátor férfiak, jelezzék a szivekszoivetse-gemisszioja@gmail.com e-mail-címen, valamint küldjenek képet, összefoglalást, tanúságtételt, valamint imaszándékokat is.

GYÓNTATÁS

Többnyelvű szentgyónási lehetőség a pesti ferenceseknél. A budapest-belvárosi ferences templomban (Budapest V., kerület, Ferenciek tere) lehetőséget biztosítanak a gónás szentségében való részesülésre azoknak is, akik Budapesten vagy akár Magyarország más részén élnek, de nem beszélnek magyarul, akárcsak azoknak, akik turistaként látogatnak el hozzájuk, vagy különböző nemzeti kisebbségekhez tartoznak.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szantalai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Várossy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,

valamint

ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

HIRDETMÉNY

Vámospércs Városi Önkormányzat az alábbi hirdetményt teszi közzé:

A Vámospércs belterület 1362 hrsz-on nyilvántartott, 1990-ben lezárt vámospércsi temetőt, mint tulajdonos a 145/1999. (X.1. Korm. rendelet 19.§ (3) bekezdés alapján megszünteti.

A lezárt és megszüntetésre kerülő temető kiürítésre (exhumálás) kerül, az első ütemben történő kiürítés végső időpontja: 2026. április 30.

Értesítjük az érintetteket, amennyiben a lejárt használati idejű temetési helyeken lévő holttestmaradványokat, mint az elhunyt hozzátartozói máshol el kívánják temettetni, erről a kiürítésre megjelölt időpontig kell gondoskodniuk. Hozzátartozói rendelkezés hiányában a kiürítési időt követő 6 hónap elteltével a holttestmaradványok egy közös sírhelyben kerülnek elhelyezésre.

További információval állunk rendelkezésükre a Vámospércs Városi Önkormányzat székhelyén személyesen a 4287 Vámospércs, Béke u. 1. szám alatt, vagy az alábbi telefonszámon: 06/52-591-508.

Vámospércs Városi Önkormányzat

NYÍLT HÉTVEGE

A piarista hivatás iránt érdeklődő 17–27 év közötti fiatalok számára nyílt hétvégét szervez Budapesten a Kalazantinum nővendékház (Budapest V., Piarista köz 1.) november 28–30. között. Az érdeklődők betekintést nyerhetnek a piaristák ima- és közösségi életébe, küldetésébe, valamint megismerhetik a piarista képzési folyamatot, de lehetőség nyílik személyes beszélgetésekre is a növendékekkel és az örökgadalmak piarista szervezetekkel. Jelentkezés és bővebb információ: <https://piarista.hu/>

KIÁLLÍTÁS

Udvardi Erzsébet „Mennyből az angyal...” című kiállítása nyílik a festőművész biblikus képeiből Győrben, a Triangulum Galériában (Győr, Gutenberg tér 2. – Frigyláda-szobor felől), november 28-án, pénteken 17 órakor. Köszöntőt mond: Veres András győri megyéspüspök, a kiállítást Lukács Joltán székesegyházi kanonok, győr-szigeti plébános nyitja meg. Közreműködik: Balogh Eszter énekművész. A kiállítás november 28-tól 2026. február 8-ig, hétfő–vasárnap 9–17 óra között tekinthető meg.

A veszprémi várnegyedet bemutató séták két új, különleges helyszínnel bővülnek. A látogatók ezentúl leereszkehetnek a föld alá, a Szent Mihály-főszekesegyház alttemplomába, illetve felfedezhetik a Szent György-kápolna feltárt maradványait – ott, ahol ezer év története válik láthatóvá. A vezetett várséták egész évben látogathatók. A program időtartama körülbelül 60 perc, a csoportok létszáma korlátozott. A találkozási pont minden esetben a Biró–Giczey-ház (Veszprém, Vár utca 31. Telefon: +36/20-560-2010; e-mail: turizmus@veszpremiersekseg.hu). Bővebb információk: <https://vetk.hu/>

„Bogács és lilium – Magdolnák virágai” címmel ingyenes kiállítás tekinthető meg december végéig a veszprémi várnegyedben a Biró–Giczey-Ház freskós termeiben. A tárlat hétfő kivételével mindennap látogatható: keddtől péntekig 17–19 óráig, valamint szombaton és vasárnap 10–19 óráig. A Veszprémi Érsekség történetének egyik legjelentősebb eseményét, Bódi Mária Magdolna boldoggá avatását ünnepli ebben az évben. A liliumos vértanú nevadó szentjének, Mária Magdolna életének eseményeit bemutató műtárgyakat nézve közelebb kerülhetünk Bódi Magdi és Szent Mária Magdolna titkaihoz.

Akadályokat hárított el az Úr felé vezető úton

Örök nyugalomra helyezték Katona István püspököt

Megtelt emlékezőkkel az egri bazilika november 12-én, hogy búcsút vegyenek Katona Istvántól, az Egri Főegyházmegye nyugalmazott segédpüspökétől, aki október 21-én, 97 éves korában hunyt el. A gyászszertartást Erdő Péter bíboros vezette. Jelen volt Michael W. Banach érsek, magyarországi apostoli nuncius, Ternyák Csaba egri érsek, az MKPK tagjai, külhoni püspökök, a papság, rokonok, hívők sokasága.

Az emlékezés a dicsőséges rózsafüzér imádkozásával kezdődött, Katona Istvánnak a bazilika kupolája alatt felállított ravatalánál. XIV. Leó pápa üzenetét a szentmise elején Michael W. Banach apostoli nuncius tolmácsolta. Pietro Parolin bíboros államtitkár Ternyák Csaba egri érseknek címzett részvétáviratában azt írta, a Szentatya, miután értesült Katona István nyugalmazott segédpüspök elhunytáról, atyai együttérzését és őszinte részvétét fejezi ki a gyászoló rokon-ságnak, a papságnak, a szerzeteseknek és a főegyházmegye híveinek.

Meggyőződve arról, hogy a pásztor, aki szolgálatát a „Maradj velünk, Jézusunk!” jelmondat szellemében végezte, most teljességében élheti meg a feltámadt Úr jelenlétét, aki befogadja őt az Atya házába, hogy megadja számára az örök jutalmat.

A bíboros államtitkár úgy fogalmaz: A Szentatya hálát ad Istennek Katona István hosszú és gyümölcsöző egyházi, püspöki szolgálataért, s megemlékezik lelkipásztori buzgóságáról, a nevelésért végzett fáradhatatlan munkájáról. „A megboldogult püspök lelkét a Mennyei Atya irgalmába ajánlva Őszent-

sége apostoli áldását adja mindazokra, akik részt vesznek a temetési szertartáson.”

Az apostoli nuncius ezt követően kifejezte őszinte együttérzését a főpásztoroknak, a papságnak, a híveknek, Katona István rokonainak, és biztosította imáiról a jelenlévőket. Az elhunyt püspök a földi életben az isteni irgalmasság fáradhatatlan apostola volt, élvezhesse a túlvilágon az irgalmas Mennyei Atya örök szeretetét – könyörgött az Atya házába költözött pásztorért a nuncius.

Erdő Péter bíboros szentbeszédében Katona István püspök emlékét és lelki örökségét idézte fel. Az evangéliumban elhangzott nyolc boldogmondásra utalva úgy fogalmazott, az első és az utolsó keretet alkot, mert ebben a kettőben világosan kifejezésre jut, ezek az emberek azért boldogok, mert övék a mennyek országa. Jézus nem földi igazságtételtől beszél, hanem az örök üdvösség útját tárja elénk. Az igazságosság és az irgalmasság nem egymás

Az emberek közötti viszony sem nélkülözheti az irgalmasságot. Különösen igazságtalanságokkal, háborúkkal teli korunkban nyilvánvaló, hogy emberi erővel nem lehet igazságot tenni népek között, jóvátenni, ami jövátehetetlen – mutatott rá a szónok. Ezt érezte meg Fausztina nővér, aki hatással volt Szent II. János Pál pápa lelkiségére, aki prófétai módon megérezte, hogy irgalmasság nélkül a földi élet egyensúlya sem biztosítható. Erdő Péter felidézte Katona István életpályájának állomásait: 1953-ban szentelték pappá Szegeden, majd több helyen szolgált káplánként, plébánosként. 1989 novemberében nevezték ki váci segédpüspökké. A püspökök testületében a Katolikus Iskolák Főhatóságának elnökeként segítette az új katolikus iskolák indulását. 1997-ben Egerbe helyezte a Szentatya, itt nyújtotta be lemondását 75. életévének betöltésekor, ám a Szentatya arra kérte, hogy további intézkedésig lássa el hivatalát. Még

Lelkipásztori szeretetét mindvégig kimutatta, időskorában *Szentek, szent életű emberek* című sorozata mindennap jelentkezt a Szent István Rádióban és a Magyar Katolikus Rádióban. Az isteni irgalmasság kultuszának terjesztése kiemelt jelentőségű volt számára, szervezte a konferenciákat, s fontosnak tartotta, hogy Krakkóban, az Isteni Irgalmasság-bazilikájában magyar kápolna létesüljön. Ezt 2004-ben szentelték fel, és a 20. évfordulón is megemlékeztek ott erről a kezdeményezésről.

Püspök úr türelemmel és méltósággal viselte hosszan tartó betegségét. Lelkipásztori hűsége és kitartó igyekezete olyan örökség, ami értékes példa lehet a mai papi nemzedék számára – zárta emlékezését a bíboros.

ra, hogy a boldog Örök Élet kapuján belépve az örökkévalóság örömeibe is jussanak!” Ezen utolsó nyilvános liturgikus működésére utalva úgy fogalmazott az érsek, Katona István püspök akadálymentesítő volt. Egész élete, papi és püspöki hivatása erről szólt, akadályokat hárított el az Isten felé vezető úton. Ezt tette 1953-as szentelése óta papként, majd püspökként, s egyengette a hallgatók mennyország felé vezető útját rádióműsoraival, könyveivel, a katolikus iskolák gondozásával. Keresett gyóntató, lelkipásztor volt, aki segített a hozzá fordulóknak az örökkévalóság felé vezető úton. Az egri bazilika akadálymentes bejáratának megáldásával csak a zárókövet helyezte el életművében. Különös kegyelem volt számára, hogy éppen október 21-én, Szent II. János Pál pápa, az isteni irgalmasság pápájának emléknapja előestéjén szólította magához az Úr.”

Katona István püspök koporsóját a beszterlést és a búcsúvételt követően az egri bazilika kupolája alatt felállított ravattól kísérték az altemplomba, végső nyughelyére. A szertartást élő adásban közvetítette a Szent István Rádió és a Szent István Televízió.

Kuzmányi István
Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Balogh Ferenc

ellentétei; összetartozó párost alkotnak, mindkettő Isten tulajdonsága. Mi, bűnös emberek mindannyian rászorulunk az irgalomra, a bocsánatra.

tíz évig, 2013. novemberéig aktív segédpüspökként működött, ekkor ő volt a világegyház legidősebb aktív szolgálatban lévő segédpüspöke.

kinthetünk – mondta az érsek.

Adja a Jó Isten, hogy akik ezen a kapun keresztülmennek, majd a Mennyei ország kapuja is megnyíljon számuk-

Istennél lenni a legjobb

Kapin István atya temetése Máriapócs

November 12-én Máriapócsra vettek földi búcsút Kapin Istvántól azok, akik ismerték és szerették. Mérhetetlen fájdalmat és űrt hagyott maga után sokak szívében. Temetési szertartását a kegytemplomban végezték – azon a helyen, ahol tizenöt évig szolgált, előbb segédlelkészként, majd parókusként és kegyhelyigazgatóként.

Már jóval a temetési szertartás előtt kezdtek megtelni a kegytemplom padsorai. Mindhárom egyházmegyből érkeztek paptársak, egykori munkatársak, hívek, barátok Budapestről, Máriapócsról, Debrecenből, hogy leróják kegyeletüket István atya ravatalánál.

A szertartást Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita és Szocsa Ábel nyíregyházi megyéspüspök ve-

zette. A papi temetésen a szokásos hét evangéliumi szakaszt a két előjáró és Kapin István atya korábbi munkatársai, barátai, Seszták István, Sivadó Miklós, Papp Miklós, Lukács Imre és Jaczkó Dániel atya olvasta fel. „Égő és világító lámpa volt ő” – hangzott el János evangéliumából. „Ő az volt!” – vajon hány jelenlévő szívében született meg tegnap ez a válasz az evangélium szavaira?

Seszták István főhelynök megrendülten búcsúzott munkatársától, barátjától: „Kedves testvérek! Kedves István atya! Kedves Pisti! Drága Pisti barátom! »Uram, jó nekünk itt lenni!« Már primiciás jelmondatoddal is ezt választottad, a három apostol érzését, amit ott, a Tábor-hegyen, a színében átváltozott Isten Fia, Jézus Krisztus közelében érezhettek. Misztikus tapasztalat, semmi mással össze nem hasonlítható meglátni az Istent. Micsoda aján-

dék ez, amikor az apostolok meglátják az Istent, meglátják a fényes Krisztusban az Istent. S micsoda ajándék, amikor egy egyszerű földi halandó, legyen az éppen egy kétkézi munkás vagy akár egy pedagógus vagy akár bármelyik Isten szolgálja még akár egy pap is, megláthatja az Istent. Mi most ezért szomorodunk, ezért sírunk, ezért sajnálkozunk, vagy sokkal inkább magunkat siratjuk és könnyeket hullatunk, pedig igazán most, ezekben a napokban teljesült vágyad, álmod: a maga teljességében láthatod Krisztust, találkozatsz vele. S bátran és őszintén mondhatod: Uram, jó nekem itt lennem, nálad és benned. S megüzenheted minden szomorkodónak, hogy jó az Isten mellett lenni. A legjobb. Igen, te megüzenheted, mert hitünk szerint biztosan ott vagy azon a helyen, ahonnan lehet üzenni. Lehet jeleket küldeni, és ebben az üzenetben megerősíteni az itt maradtakat. Ne sírjatok, mert az Istennél lenni a legjobb!”

Kapin István atyát az új máriapócsi temető papi parcellájában helyezték nyugalomra. István atya most megpihen, de hisszük és valljuk, hogy találkozunk még az örök életben, hol „nincs fájdalom, sem aggódás, sem sóhaj”. Fáj, hogy elveszítettük, de fájdalmunk könnyei majd örömkönnyekké válnak. „Boldog az út, melyen mégy, lélek, mert nyugalmas hely készítették neked.”

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

HÍREK KÉPEKBEN

• **Kecskemét adott otthont** a cigánpasztrációs referensek országos találkozójának november 10–11-én. Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, a Boldog Ceferino Intézet igazgatója mutatott be szentmisét. A találkozó résztvevői meglátogatták a helyi intézményeket, és megosztották egymással a tapasztalataikat.

• **Második alkalommal** rendeztek diákönkormányzat- (DÖK) konferenciát a PüspökVác Látogató- és Rendezvényközpontban. A Szent Mihály Intézményfenntartó (SZEMI) szervezésében megvalósuló szakmai napra mintegy száz diák és tanár érkezett Vádra az egyházmegyei iskolákból. A program végén hivatalosan is bejelentették az Egyházmegyei Diákszövetség létrehozását – adta hírül a SZEMI november 12-én.

• **Klebsberg Kunó születésének 150. évfordulóján** megemlékezést rendeztek a ciszterci közösségek Budapesten. A Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban november 13-án tartott ünnepségen az egykori ciszterci diák, a 20. század egyik legjelentősebb magyarja előtt tisztelegtek.

Nyolcvanéves
az
Új Ember

1945. augusztus 9-én jelent meg az *Új Ember* első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünnepeelve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Hetilapunk következő száma már új formátumban jelenik meg, a régitől a több mint húsz esztendőn át az *Új Emberben* publikáló, a szerkesztőségünkbe bejáró barátunk, a 2023-ban elhunyt Schmidt Egon Kossuth-díjas író, ornitológus öszi jegyzetével (*Új Ember*, 2005. november 27.) búcsúzunk.

Este a halastónál

Október utolsó napját bearanyozták a felhőtlen ég felől érkező, langyosan melegítő napsugarak. A Kiskunság pusztáit jártuk, és este felé, amikor a lefelé hanyatló nap már búcsúzni készült, megálltunk egy nagy halastó mellett. A vizet nemrég eresztették le, a mederben széles iszappadok és hosszan elnyúló, csillogó tócsák váltogatták egymást. Bármerre fordítottam is a távcsövet, mindegyütt madarakat láttam. Az iszapon nagy fehér foltként több száz dankasirály üldögélt, előttük a sekély vízben kócsagok és szürke gémekek álltak, közöttük cankók, pólingok, bibícek és fürgé mozgású havasi partfutók keresgéltek. A sárszalonnák hosszú csőrüket tövig dugták a híg latyakba, tőkés récék szálltak át suhogó szárnyakkal felettünk, a távolból nyári ludak gágogását sodorta felénk a szél.

Barátom madárhangokat akart magnóra venni, ezért a gát egy alkalmas pontján megálltunk, és vártunk. A madarak alig törődtek velünk, a hatalmas tó közepén teljes biztonságban érezték magukat. Állandó volt a mozgás, újabb és újabb csapatok jöttek, a sirályok néha rikácsolva, fehér felhőként felkavarogtak, de nyomban utána újra az iszapra ereszkedtek. Hangos „csuit” kiáltással füstös cankó érkezett valahonnan, leszállt a többiek közé, és nyomban táplálkozni kezdett. A híg iszapban rengeteg az apró, alacsonyrendű rák, de férgeket, rovarlárvákat is találunk az éhes madarak. A legnagyobb tócsa mellé egy csapat kenderike szállt le, és a sekély vízben nyomban fürödni kezdtek. Élvezettel mártogatták magukat, szárnyaikkal csapkodták a vizet, aztán, mintha csak összebeszéltek volna, hirtelen elrepültek.

A nap közben már alábukni készült. Sok napnyugtát láttam már, de a látvánnyal soha nem tudok betelni. A távcső lencséjén át hatalmasra nőtt vörvörös korong egyre lejjebb süllyedt, körülötte szinte lángolt a nyugati

égbolt. A búcsúzó sugarak furcsa színeket varázsoltak a tófenékre, megcsillantak a tócsákon, és sötét ruhába öltöztették a hófehér kócsagokat. Amikor pedig a tűzgolyó végképp alámerült, az ég alján lila, rózsaszín és sárga színek keveredtek egymással, és tükröződtek a gát másik oldalán lévő feltöltött tó vizében. Csodálatos látvány volt, néhány percre még a madarokról is megfeledkeztem.

A nap eltűnte után már gyorsan sötétedett, de a madarak a sűrűsödő félhomályban, ha lehet, még beszédesebbek lettek. Felváltva kiáltott a füstös és a szürke cankó, a bibícek, pólingok és havasi partfutók folyamatosan társalogtak egymással, néha egy-egy sirály szólalt meg rekedtes hangján. Csodálkozva hallottam az ezüstlile finom hívogatóját, ezt a madarat korábban észre sem vettük. Csendben dolgozott az autó ablakán kinyújtott mikrofon, a madárhangokhoz távoli kutyaugatás és a szabadban éjszakázó szürke gulya felől egy-egy elnyújtott bögés társult. A nyugati égbolt pazar színei gyorsan halványultak, majd a semmibe vesztek, de felettük már kigyúlt az Esthajnalcsillag, a titokzatos Vénusz bolygó, amely csillogó fényével elsőként köszönti a nagy léptekkel közeledő éjszakát. A bibícek és cankók egybeolvadó kiáltásai közé váratlanul, kedves meglepetésként krugató hangok vegyültek, a távoli legelők felől néhány, már láthatatlan daru szállt a tómederbe. Amikor pedig az október végén oly korán érkező éjszaka ráborította sötét fátylát a tavakra, fokozatosan lecsendesedtek a madarak. Búcsúzóul szürke gém kiáltott borizúen, egy álmos bibí még felelt rá, aztán a hangok elfogytak, és a csend rátelepedett a Kiskunságra. Szellővé csitult a szél, a sötét égbolton közönyösen, némán sziporkáztak a csillagok, míg idelent, az iszapon és a sekély vízben békésen pihent a sok száz madár.

Bemutatjuk Egyházunk új szentjeit

Vincenza Maria Poloni a betegekért, az idősekért, az árvákért

Hét új szentet avatott XIV. Leó pápa október 19-én a Szent Péter téren bemutatott ünnepi szentmise keretében. Vincenza Maria Polini, aki Boldog Carlo Steebel együtt alapította a Veronai Irgalmasnővérek kongregációját, haláláig gondozta a beteget, időseket és árvákat.

Luigia Francesca Maria Poloni 1802. január 26-án született Veronában, Gaetano Polini gyógyszerész és Margherita Biadego tizenkettedik, legkisebb gyermekeként. Születése napján meg is keresztelték. Mélyen keresztény szellemű környezetben nőtt fel; már gyermekkorában különös érzékenységgel fordult a szegények és rászoruló felé – olyan értékek felé, amely egész életét meghatározták.

Az édesapa 1822-ben bekövetkezett halála után Luigia magára vállalta a családi feladatok nagy részét, kivételes vezetői képességekről és rendíthetetlen hitről téve tanúbizonyságot. Boldog Carlo Steeb lelkivezetése meghatározó szerepet játszott az életében: segítette őt hivatása felismerésében, és abban, hogy egyre mélyebben elköteleződjön a jótékonyági szolgálat mellett. A kolerajárvány alatt, 1836-ban Luigia kitűnt a betegek ápolásában. 1840-ben három társával együtt a veronai Pio Ricoveróba (korabeli egyházi szociális intézmény, amely az idősek, a betegek és a rászoruló gondozását szolgálta – a szerk.) költözött, ahol megalapította azt a közösséget, amely később a Veronai Irgalmasnővérek Intézetévé (Institutum Sororum a Misericordia Veronensium) vált. 1848-ban, a veronai püspök jóváhagyásával, letette a szerzetesi fogadalmát, és felvette a Vincenza Maria nevet.

Lelkisége Istennel való mély egységén alapult, amelyet az imádság és az Eucharisz-

tia iránti áhítat táplált. Mottója – „Krisztust szolgálni a szegényekben” – vezette minden cselekedetét. A Veronai Irgalmasnővérek kongregációjának megalapítása Vincenza Maria életének és szolgálatának beteljesedése volt. Az 1840-ben létrejött közösség az idősek, a betegek és a szegények megsegítésének szentelte magát, Páli Szent Vince lelkiségét és szabályzatát követve.

Élete utolsó éveiben Vincenza Maria egészségi állapota súlyosan megromlott, egy betegség különösen nagy fizikai fájdalmakat okozott neki. Szenvedései ellenére továbbra is határozottsággal és szeretettel vezette a kongregációt, az utolsó pillanatig lelki gyermekeinek és a szegényeknek szentelve magát. A szenvedést Krisztus szenvedésében való részese-désként fogadta el, és minden nehézségét felajánlotta az Egyház és közössége javára. A türelem és az isteni Gondviselésre való ráhagyatkozás példájává vált. Kevéssel halála előtt lelki leányainak fontos üzenetet hagyott: tartsák életben a jótékonyaságot mint az intézet alapját, mert ez lesz a jövőbeni siker és stabilitás kulcsa.

Vincenza Maria Poloni példája arra ösztönzi a szerzetesi és világi közösségeket, hogy újra felfedezzék a szegények és szenvedők iránti szolgálat értékét. Az Irgalmasnővérek kongregációja ma is folytatja küldetését: megtestesíti az alapítónő elveit, és előmozdítja a szolidaritás és a felebaráti szeretet kultúráját. Az alapítónő 1855. november 11-én halt meg, és a veronai városi temetőben közvetlenül a földbe temették el. Földi maradványait később egy tömegsírban helyezték el számos nővértársával együtt, ami lehetetlenné tette azonosítását.

Fordította: Hollósi Judit
Forrás: Causasanti.va
Fotó: Vatican News

AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT
25%-OS AKCIÓJA
november 1. és december 31. között

Elérhetőségeink: 1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8.

Webcím: bolt.ujember.hu

